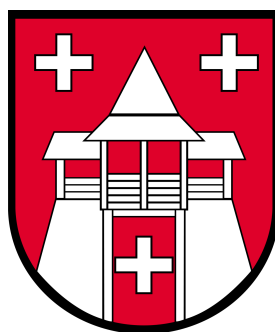

WÓJT GMINY PODEDWÓRZE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE

Opracowała:

inż. Katarzyna Sokulska

Biała Podlaska, kwiecień 2023 r.

Spis treści

I. Wstęp.....	3
1. Dane ogólne.....	3
2. Cel i zakres opracowania.....	4
3. Główne cele projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	5
4. Powiązania projektu i zmian studium z innymi dokumentami.....	7
5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	8
II. Określenie istniejącego stanu środowiska na analizowanym obszarze.....	10
1. Położenie administracyjne i fizycznogeograficzne.....	10
2. Istniejący stan środowiska.....	10
3. Położenie terenu w systemie obszarów chronionych.....	14
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	15
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	18
III. Ogólna analiza i ocena zmiany studium.....	25
1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany studium.....	25
2. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium istniejącego stanu środowiska.....	25
3. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.....	28
4. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji studium.....	38
5. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.....	40
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	41
IV. Szczegółowa analiza i ocena projektu zmiany studium.....	42
V. Wnioski końcowe.....	53
VI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	55

I. Wstęp

1. Dane ogólne

„Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze” przedstawia przewidywane skutki realizacji zmiany studium w środowisku przyrodniczym i krajobrazie gminy. W szczególności skupiono się na analizie i ocenie środowiska przyrodniczego oraz ustaleniach zmiany studium, a także na określeniu wpływu realizacji funkcji zaproponowanej w zmiany studium zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze. Przedstawiono również wnioski i zalecenia dotyczące realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze.

Prognoza opracowana została na podstawie:

- lokalnej wizji terenu;
- analizy opracowania ekofizjograficznego Gminy Podedwórze;
- analizy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Podedwórze
- informacji o stanie środowiska zawartych w Raportach o stanie środowiska województwa lubelskiego z ostatnich lat;
- informacji o środowisku zawartych w “Programie ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027”;
- literatury przedmiotu oraz opracowań specjalistycznych dotyczących tego obszaru.

Niniejsza prognoza opracowana została w oparciu o przepisy działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), dotyczące strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ww. ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga m.in. projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

oddziaływania na środowisko określony został w art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Zakres ten uzgodniony został z właściwymi organami, tj.: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo z dnia 7 lutego 2023 r., znak WST I.411.1.2023.WD) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Parczewie (pismo z dnia 1 marca 2023 r., znak ONS – NZ.9027.2.01.2023).

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Ilekcioć w przedmiotowym dokumencie jest mowa o „projekcie zmiany studium”, bądź „projekcie dokumentu”, należy przez to rozumieć „projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze”, obejmujący obszar całej gminy Podedwórze.

Analogicznie, poprzez określenie „prognoza” należy rozumieć „Prognozę oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze”.

2. Cel i zakres opracowania

Celem prognozy jest określenie wpływu ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko gminy Podedwórze. W prognozie zawarte są oceny skutków ustaleń zmiany studium wynikające z przyjętych rozwiązań oraz możliwości występowania zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi i środowiska biogeograficznego.

Podstawą rozpoczęcia opracowania projektu prognozy oddziaływania na środowisko jest uchwała nr X/66/2022 Rady Gminy Podedwórze z dnia 18 lutego 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze.

3. Główne cele projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Głównym celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze jest kompleksowa aktualizacja tekstu studium, w tym aktualizacja tekstu uwarunkowań oraz dostosowanie tekstu kierunków zagospodarowania przestrzennego całego obszaru gminy do zaistniałych od czasu uchwalenia studium zmian przestrzennych i zmienionych uwarunkowań oraz dostosowanie dokumentu do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, a także opracowanie brakującej części graficznej studium „Uwarunkowania” oraz całościowe uaktualnienie części graficznej studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Zakres zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze obejmuje:

- 1) aktualizacje i wskazanie obszarów wynikających ze stanu istniejącego zainwestowania oraz z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych:
 - pokazanie istniejących kompleksów gruntów rolnych z podziałem na grunty klasy III i grunty pozostałych klas IV, V, VI; pokazanie istniejących lasów oraz obszarów dolesień; pokazanie istniejących dolin rzecznych, łąk i pastwisk; pokazanie istniejących wód otwartych, rzek, cieków wodnych, zbiorników; pokazanie istniejących cmentarzy; pokazanie istniejących terenów zdrenowanych; pokazanie istniejącego Rezerwatu przyrody „Warzewo”; pokazanie istniejących obszarów Natura 2000: Zbiornik Podedwórze (kod: PLB060015) oraz Uroczysko Mosty-Zahajki (kod: PLB060014); aktualizacja granic stref przyrodniczo-krajobrazowych; pokazanie sąsiadującego z gminą od południowego wschodu planowanego rezerwatu przyrody „Ochoża”; aktualizacja wykazu i umiejscowienia obiektów wpisanych do rejestru zabytków; uwzględnienie obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków;
- 2) aktualizacje układu istniejącej sieci dróg:
 - droga wojewódzka nr 812, drogi powiatowe, drogi gminne;
- 3) aktualizacje układu istniejącej i planowanej sieci infrastruktury technicznej:
 - istniejące linie wysokiego napięcia WN 110 kV; istniejące linie średniego napięcia; lokalizacje masztów telefonii komórkowej; lokalizacja nowej stacji GPZ

110 kV w miejscowości Opole;

- 4) aktualizacja istniejącej i planowanej struktury obszarów oraz ich zmiany:
 - obszary o przeważającej zabudowie zagrodowej, obszary zabudowy mieszkaniowej, obszary zabudowy usługowej, obszary aktywności gospodarczej, obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych, obszary zabudowy inwentarskiej, obszary ogródków działkowych, tereny zieleni parkowej, obszary oczyszczalni ścieków, obszar planowanej biogazowni, tereny cmentarzy, udokumentowane złoża surowców, tereny górnicze, obszary górnicze, tereny złóż wybilansowanych, tereny wód powierzchniowych – projektowane, istniejąca zabudowa rozproszona na terenach rolnych, obszary urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie, obszary elektrowni wiatrowych;
- 5) wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej,
- 6) wyznaczenie przyrodniczego systemu gminy,
- 7) aktualizację obszarów komunikacji;
- 8) aktualizację obszarów infrastruktury technicznej;
- 9) aktualizację wykazu i lokalizacji udokumentowanych złóż surowców, terenów górniczych, obszarów górniczych, terenów złóż wybilansowanych.

W zakresie zmian zmodyfikowano tekst studium wprowadzając w wyróżnionych miejscach korekty lub całkowicie nowe brzmienie poszczególnych sformułowań lub całych części tekstu lub też usuwając zbędne części tekstu. Ponadto w odpowiednich miejscach tekstu studium dodano tabele zawierające wykazy:

- Tabela nr 9 Wykaz udokumentowanych złóż surowców mineralnych występujących na obszarze gminy Podedwórze
- Tabela nr 10 Wykaz terenów górniczych występujących na obszarze gminy Podedwórze
- Tabela nr 11 Wykaz obszarów górniczych występujących na obszarze gminy Podedwórze
- Tabela nr 12 Wykaz złóż wybilansowanych występujących na obszarze gminy Podedwórze
- Tabela A – Wykaz stanowisk archeologicznych występujących na obszarze gminy Podedwórze
- Tabela B – Wykaz zabytków wpisanych do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa lubelskiego z obszaru gminy Podedwórze

Tabela C – Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków z obszaru gminy Podedwórze

Tabela C - Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków z obszaru gminy Podedwórze.

W ramach zmiany studium w 2023 r. wykonano brakującą w dotychczasowym opracowaniu część graficzną studium – rysunek w skali 1:25000 - „Uwarunkowania”, która stanowić będzie załącznik nr 2 do uchwały uchwalającej studium oraz uaktualniono w sposób całościowy część graficzną studium – rysunek w skali 1:25000 – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, która stanowić będzie załącznik nr 3 do uchwały uchwalającej studium.

4. Powiązania projektu i zmian studium z innymi dokumentami

Projektowany dokument jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami i opracowaniami:

- Ekofizjografia podstawowa gminy Podedwórze z 2003 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze z 2002 r., wraz ze zmianami z 2006 r. oraz 2011 r.;
- Strategia Rozwoju Gmin Partnerskich Doliny Zielawy na lata 2015-2023;
- Raport o stanie Gminy Podedwórze za 2021 rok;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027;
- Strategia rozwoju województwa lubelskiego do 2030 roku, Zarząd Województwa Lubelskiego, marzec 2021
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Lublin 2015,
- Program rozwoju energetyki dla województwa lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie, Lublin, 2009,
- Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie lubelskim na lata 2019-2022,

- Program gospodarki wodnej województwa lubelskiego, Fundacja „Centrum Ekspertyz Wodnych”, Lublin, 2003,
- Polityka ekologiczna państwa 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2019
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności, Warszawa, styczeń 2013,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, wrzesień 2019;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Warszawa, kwiecień 2012,
- Ramowa Dyrektywa Wodna Unii Europejskiej,
- Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozowanie skutków wpływu zmian ustaleń studium na środowisko przyrodnicze jest trudne, z uwagi na rozległy horyzont czasowy realizacji ustaleń studium, jak i występowanie w tym obszarze wielu zmiennych tendencji rozwojowych. Sytuację komplikują wartości niewymierne, takie jak krajobraz czy walory estetyczne, wynikające z mody i trendów w budownictwie. Ważny jest również postęp technologiczny, zarówno w przemyśle materiałów budowlanych jak i w urządzeniach służących ochronie środowiska. Na tempo realizacji ustaleń studium, a tym samym i rozwoju przestrzennego gminy, decydujący wpływ ma potencjał ekonomiczny mieszkańców jak i samorządu. Prognozowanie skutków ustaleń studium na środowisko jest również utrudnione z powodu braku jednoznacznych metod analitycznych, określających wpływ poszczególnych funkcji na stan środowiska.

Biorąc powyższe pod uwagę, dla oceny wpływu zmiany ustaleń studium na środowisko przyrodnicze posłużono się metodą analogii funkcji. Z metody tej wynika możliwość określenia wpływu ustaleń studium na środowisko dla funkcji pokrewnych o zbliżonym charakterze, bez względu na to, w jakim okresie będą realizowane. Funkcję czasu uważa się za czynnik sprzyjający innowacjom technologicznym w zakresie urządzeń służących ochronie środowiska.

Z metodologicznego punktu widzenia ważnym elementem oceny skutków wpływu

zmiany ustaleń studium na środowisko przyrodnicze jest ich charakter, trwałość, odwracalność, zasięg przestrzenny, a także zjawisko kumulowania się wpływów. Oceniając charakter ustaleń, analizowano czy są one pożądane i wówczas stanowią szansę na poprawę stanu środowiska, czy są niepożądane i wówczas oceniano je jako zagrożenia. Oceniając trwałość wprowadzonych ustaleń, brano pod uwagę czas występowania skutków: długotrwałe lub okresowe. Natomiast odwracalność skutków wynika z trwałości zainwestowania. Wszystkie formy zainwestowania kubaturowego i układ komunikacyjny wywołują praktycznie skutki nieodwracalne, powodujące bezpośrednio ubytek powierzchni biologicznie czynnej i pośrednio wpływają na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego w zależności od charakteru inwestycji. Natomiast zasięg przestrzenny analizowano pod kątem wpływu o charakterze lokalnym lub regionalnym.

Elementem kontrowersyjnym przy ocenie skutków wpływu zmiany ustaleń studium na środowisko jest krajobraz. Przy wielu funkcjonujących w literaturze definicjach krajobrazu trudno się ustrzec subiektywnych ocen walorów krajobrazowych terenu. Z tego powodu i dla jednoznaczności ocen projektowanych inwestycji na krajobraz jako punkt odniesienia przyjęto definicję krajobrazu wg J. Bogdanowskiego jako „Krajobraz jest to fizjonomia powierzchni ziemi, będąca syntezą elementów przyrodniczych i działalności człowieka”. Pozytywna działalność człowieka rozumiana jest jako kontynuacja zagospodarowania przestrzennego zgodnie z lokalną tradycją co do formy, treści i układu urbanistycznego lub ruralistycznego, pod warunkiem, iż nie jest ona sprzeczna z przepisami szczególnymi.

II. Określenie istniejącego stanu środowiska na analizowanym obszarze

1. Położenie administracyjne i fizycznogeograficzne

Gmina Podedwórze jest gminą wiejską, położoną w północnej części województwa lubelskiego, w północno-wschodniej części powiatu parczewskiego. Sąsiaduje następującymi gminami: Jabłoń i Dębowa Kłoda (powiat parczewski), Wiryki (powiat włodawski), Sosnówka i Wisznice (powiat bialski). Powierzchnia gminy wynosi 107,1 km², co stanowi 0,42% powierzchni województwa lubelskiego oraz 11,25% powierzchni powiatu parczewskiego. Gmina Podedwórze dzieli się na 13 miejscowości: Antopol, Bojary, Grabówka, Hołowno, Kaniuki, Mosty, Nowe Mosty, Niecielin, Opole, Piechy, Podedwórze, Rusiły i Zaliszcze. Przez wschodnią część gminy przebiega droga wojewódzka nr 812 relacji Biała Podlaska – Wisznice – Włodawa. Droga ta łączy całą sieć dróg kołowych na obszarze gminy. Na obszarze gminy znajduje się ok. 52 km dróg powiatowych. Część z nich ma nieutwardzoną nawierzchnię. Przez teren gminy przebiega linia energetyczna 110kV.

Gmina Podedwórze leży w obrębie megaregionu – Niż Wschodnioeuropejski, w prowincji – Niż Wschodniobałtycko – Białoruski, w podprowincji – Polesie, w makroregionie – Polesie Zachodnie oraz mezoregionie – Równina Parczewska.

Równina Parczewska jest mezoregionem fizycznogeograficznym, zajmującym powierzchnię 753 km². Stanowi zachodnią część Polesia Zachodniego, położoną pomiędzy Zakłęsłością Łomaską a Zakłęsłością Sosnowicką. Region jest równiną, charakteryzującą się naprzemianległymi wzniesieniami z gliny zwałowej, otoczonymi piaszczystymi równinami akumulacji wodnej. Przez Równinę Parczewską przebiega środkowy odcinek Kanału Wieprz-Krzna. Najważniejszą miejscowością jest miasto Parczew.

2. Istniejący stan środowiska

O rozwoju przestrzennym obszaru, z przyrodniczego punktu widzenia, zwykle decydują takie czynniki, jak: uwarunkowania geologiczno-inżynierskie (nośność gruntu, poziom zalegania wód gruntowych), uwarunkowania klimatyczne, konfiguracja terenu, formy pokrycia terenu oraz zasoby i walory środowiska przyrodniczego. Czynniki te stwarzają preferencje i ograniczenia dla różnych form zagospodarowania i użytkowania terenów. Ich układ na obszarze gminy jest zróżnicowany i występują tu zarówno tereny o korzystnych dla zabudowy warunkach (obszary wierzchowinowe), jak i takie, na których zabudowa nie napotka sprzyjających warunków (dna dolin rzecznych), a także tereny wymagające ochrony

(obszary podmokłe).

Rzeźba obszaru gminy jest poligeniczna. Powierzchniowe osady plejstocénskie na większości powierzchni gminy Podedwórze reprezentowane są przez gliny zwałowe oraz piaski z gładzami akumulacji lodowcowej stadiału mazowiecko-podlaskiego. Na południe i wschód od Podedwórza rozległe obszary zajmują torfy. W dolinach rzecznych występują mady. We wschodniej części można zaobserwować pas wzgórz i pagórów piaszczysto-zwirowych o wyraźnych, kopulastych formach kemowych o wysokości względnej do kilkunastu metrów i stosunkowo stromych zboczach. W obrębie płaskiej równiny wyodrębnia się dolina Zielawy. W pobliżu rzeki Zielawa znajdują się utwory organiczne tworzące szeroką równinę torfową. Charakterystyczny jest fakt znacznej miąższości osadów fitogenicznych (miejscami do kilku metrów). Szczególną formą równiny torfowej jest położona na południe od Podedwórza wspomniana niecka wypełniona holocénskimi utworami organicznego pochodzenia.

Rzeźbę terenu gminy Podedwórze możemy podzielić na dwa obszary. Pierwszy obejmuje równinę płaską obejmującą południową i zachodnią część gminy. W tym obszarze położone są miejscowości: Antopol, Hołowno, Kaniuki, Mosty, Opole, Piechy, Podedwórze, Rusiły, Zaliszcze. Elementem charakterystycznym jest równina z niewielkimi wyniosłościami ok 2-3m. Najniższy punkt położony jest w pobliżu Kanału Wieprz-Krzna (miejscowość Zaliszcze – 152,3 m n.p.m.), natomiast najwyższy punkt wsi Podedwórze wynosi 160 m. Różnice w deniwelacji względnej terenu są bardzo małe, ponieważ prawie cały obszar doliny rzeki Zielawy leży w granicach 153-153,5 m n.p.m. Drugi obszar to równina falista zlokalizowana w części północno-wschodniej gminy Podedwórze, obejmująca takie miejscowości jak: Bojary, Grabówka, Nowe Mosty, Niecielin. Są to tereny położone na wschód od drogi Włodawa – Wisznice. Różnice w deniwelacji terenu są dużo większe, wynoszą do 20 m. Najwyższy punkt znajduje się w miejscowości Niecielin i wynosi 185 m n.p.m.

W gminie Podedwórze występują głównie gleby bielcowe i brunatne (na gruntach ornym), czarne ziemie i gleby bagienne (na użytkach zielonych). Najlepsze gleby weszły w skład kompleksu żytnio-ziemniaczanego bardzo dobrego. Przeważają tutaj gleby pseudobielcowe wytworzone z utworów pyłowych zalegających na glinie lekkiej i średniej. Obok nich występują gleby pseudobielcowe wytworzone z glin lekkich pylastych oraz

piasków gliniastych mocno pylastych naglinowych. Mniej liczne są czarne ziemie zdegradowane (na skutek odwodnienia) wytworzone z piasków gliniastych mocnych. W skład kompleksu żytnio-ziemniaczanego dobrego wchodzi gleby o lżejszym składzie mechanicznym, m.in. piaski gliniaste lekkie i mocne naglinowe gleby pyłowe średniogłębokie przewarstwione piaskiem, naglinowe i gleby pyłowe napiaskowe. Do kompleksu żytniego słabego zaliczamy gleby lekkie i bardzo lekkie brunatne wyługowane i pseudobielicowe wytworzone z piasków gliniastych, gliniastych lekkich i słabogliniastych. Następną grupę stanowią gleby posiadające za wysoki poziom wody gruntowej, m.in. czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz gleby pseudobielicowe, wytworzone z utworów pyłowych naglinowych, wchodzących w skład kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Gleby bagienne torfowe i murszowo-torfowe dominują na użytkach zielonych. W skład gleb torfowych weszły torfy całkowite i niecałkowite różnej miąższości zalegające na podłożach mineralnych: gliniastych, pylastych i piaskach. Niewielki odsetek stanowią gleby murszowo-mineralne, murszaste i glejowe oraz czarne ziemie. Gmina należy do północnego obszaru rolniczego – V rejon parczewsko-radzyńsko-łukowski. Dominują gleby klasy III – 1,79% i IV – 45,7%. Udział gleb najslabszych (V i VI klasy) wynosi 17,0%. Wysoka jakość gleb wierzchwinowych jest i będzie podstawą rozwoju rolnictwa, co oznacza m.in. konieczność ochrony pedosfery przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze.

Według waloryzacji mezoklimatycznej województwa lubelskiego (W. i A. Zinkiewicz) teren gminy położony jest w większości w Dziedzinie Lubartowsko-Parczewskiej, która charakteryzuje się: wysoką średnioroczną wilgotnością względną powietrza, wysoką roczną ewapotranspiracją potencjalną (około 900 mm) oraz jedną z największych w województwie prędkością wiatru (średnie roczne 3,0 – 3,5 m/sek). Według regionalizacji opracowanej metodą izogradientów Romera, obszar należy do jednostki mezoklimatycznej nazywanej Łukowsko-Radzyńską, w której cechami charakterystycznymi są: temperatura roczna w granicach od 7,0 do 7,2°C, najzimniejszy luty –4,1°C, najcieplejszy lipiec +18,2°C, wieloletnie absolutne ekstrema temperatury wynoszą: -30,0°C absolutne minimum i +36,0°C absolutne maksimum, długość trwania okresu bezprzymrozkowego wynosi ok. 160 dni, liczba dni z mrozem wynosi od 52 do 54 dni, okres wegetacyjny (z temperaturą dobową ponad 5°C) trwa 210 dni. Średnie roczne opady atmosferyczne wynoszą około 550 mm (poniżej średniej dla województwa lubelskiego). Przeważają opady półrocza letniego (około 340 mm). W ostatnich latach

zaobserwowano wzrost opadów w okresie zimowym. Nad obszarem gminy dominują masy polarno-morskie. Wiosną stanowią one 43,8%, latem 71,3%, jesienią 61,3%, zaś zimą 60,2%. Suche i gorące powietrze tropikalno-kontynentalne pojawia się odpowiednio: wiosną 1,2%, latem 0,2%, jesienią 0,3% i zimą 0,4%. Masy powietrza polarno-morskiego przynoszą w lecie pogody wilgotne i chłodne (ochłodzenia), zaś ciepłe i wilgotne zimą (odwilże). Masy polarno-kontynentalne powodują latem ocieplenie z małą wilgotnością, zaś zimą ochłodzenie bez opadów, ze słoneczną pogodą.

Omawiana gmina w całości położona jest w zlewni Zielawy – prawostronnego dopływu Krzny, w dorzeczu Bugu. Rzeka główna ma w gminie obszar źródłowy. Dolina w źródłowym odcinku wypełniona mięszymi torfami, została pocięta siecią rowów melioracyjnych. W tej części Zielawa przyjmuje dwa lewostronne dopływy: Krynice i Żyławę. Obydwie strugi wpływają z sąsiednich gmin: Krynica – Wiryki, Żyława – Dębowa Kłoda. Do granicy gminy lewostronna część doliny jest zabagniona i pocięta licznymi rowami melioracyjnymi. rzeka opuszcza gminę w rejonie Lasu Pożyрки.

W strefie zachodniej granicy gminy Podedwórze na odcinku ok. 2 km przebiega główna nitka Kanału Wieprz-Krzna. Funkcja nawadniająca odbywa się poprzez bezpośrednie i pośrednie zasilanie Zielawy i Żyławy a następnie systemem podstawowym woda dostarczana jest do terenów rolniczych. Istotnym elementem systemu hydrologicznego w gminie są opisane wyżej tereny podmokłe, bagienne, torfowiskowe oraz zbiorniki retencyjne: Opole, Mosty i położony bezpośrednio przy południowej granicy gminy zbiornik Zahajki. Zwiększają one zasoby wodne rejonu, korzystnie oddziałują na krążenie wody i podnoszą walory krajobrazowe oraz rekreacyjne gminy.

Elementami szaty roślinnej gminy Podedwórze są lasy, zadrzewienia przydrożne i zadrzewienia dolin rzecznych oraz zieleń przydomowa ozdobna i użytkowa. Lasy zajmują ponad 15% powierzchni gminy, największe kompleksy leśne znajdują się w południowej i wschodniej jej części. Dominującymi typami siedliskowymi w gminie są: bór mieszany świeży (BMśw), las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany wilgotny (BMw), las mieszany wilgotny (LMw) oraz spotyka się niewielkie fragmenty boru mieszanego bagiennego (Bmb) i lasu mieszanego bagiennego (LMb). Dużą część gminy zajmują tereny użytków zielonych położonych w dolinie rzeki Zielawy i jej dopływu Żyławy. O ich stanie decydują przeprowadzone melioracje odwadniające oraz poziom nawożenia. Lokalnie – w terenach występowania płytkich wód aluwialnych w dolinach, wierzchołek i zagłębien

bezodpływowych – wykształciły się zespoły łąk wilgotnych. Roślinność siedlisk stwarza zróżnicowane warunki bytowania fauny: od agrocenoz do obszarów o dużym potencjale biocenotycznym. Najkorzystniejsze warunki faunistyczne są w strefach dolin rzecznych Zielawy, Żyławy oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Na obszarze kompleksów leśnych występują tereny łowieckie, obfitujące w takie zwierzęta jak: łosie, jelenie, sarny oraz dziki.

3. Położenie terenu w systemie obszarów chronionych

Prawnie chronione obiekty i obszary (zgodnie z ustawą o ochronie przyrody) są nieliczne. Obiektem o najwyższej randze ochrony międzynarodowej (baza danych CORINE) jest faunistyczny wodno-torfowiskowy rezerwat przyrody „Warzewo”. Obejmuje on obszar bagna śródpolnego w obrębie wsi Rusiły i Opole o powierzchni 58,25 ha. W jego obrębie wydzielają się trzy płytkie obniżenia terenowe, w okresie wiosennym zalewane wodą, która w miejscach bardziej obniżonych utrzymuje się przez cały rok. W tych warunkach siedliskowych wykształciło się 14 typów zbiorowisk roślinnych. Obserwacje wykazały obecność 60 gatunków ptaków, w tym 25 gatunków lęgowych, 10 prawdopodobnie lęgowych, 21 regularnie zalatujących oraz zatrzymujących się w okresie wiosennych i jesiennych migracji, a także 4 gatunki notowane jako przelotne. Spośród gatunków gniazdowych, zdecydowaną większość stanowią ptaki wodno-błotne, przeważnie z rzędu mew-siewek i z rodziny kaczkowatych.

Na obszarze gminy znajdują się dwa obszary Natura 2000:

- **Specjalny Obszar Ochrony Uroczysko Mosty – Zahajki** (kod obszaru PLB060014)- obszar obejmuje dwa sztuczne, dość płytkie zbiorniki retencyjne, należące do systemu melioracyjnego Kanału Wieprz–Krzna wraz z otaczającymi je terenami (głównie lasy olsowe – Zahajki oraz pola uprawne i lasy mieszane w Mostach). Jeden z nich znajduje się we wsi Mosty, o powierzchni lustra wody 396 ha, zaś drugi we wsi Zahajki, o powierzchni 240 ha. Na terenie ostoi wody śródlądowe zajmują 10% powierzchni, podmokłości – 35%, lasy – 54%, a łąki i pastwiska zajmują 21% powierzchni. W granicach gminy Podedwórze znajduje się 2009,8 ha. Na terenie ostoi występuje co najmniej 21 gatunków ptaków z I Dyrektywy Ptasiej, 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie

łęgowym obszar zasiedlają 1% populacji krajowej gatunków: puchacz, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, bocian biały;

- **Obszar Specjalnej Ochrony Zbiornik Podedwórze** (kod obszaru PLB060015) obejmuje zbiornik retencyjny wchodzący w skład systemu Kanału Wieprz-Krzna oraz otaczające tereny leśne, tereny rolne i podmokłe łąki o powierzchni 282 ha wraz z otaczającymi go terenami (lasy 1% i podmokłe łąki – 5% obszaru). Lesistość obszaru wynosi ok. 30%, z czego większość to podmokłe olsy i siedliska łąkowe. Na obszarze gminy znajduje się 119,2 ha. Na terenie zbiornika występuje 15 gatunków ptaków z Załącznika i Dyrektywy Ptasiej oraz 6 innych, cennych i zagrożonych gatunków ptaków. Ostoja ptasia o randze krajowej, jedno z nielicznych w Polsce stanowisk łęgowych podgorzałki. Gatunki ptaków na obszarze Natury 2000: bąk, bączek, podgorzałka, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, kropiatka, zielonka, derkacz, bielik zwyczajny oraz ortolan.

*Na obszarze gminy znajduje się jeden pomnik przyrody objęty formą ochrony przyrody na podstawie rozporządzenia nr 20 Wojewody Białkopodlaskiego z dnia 31 grudnia 1996 r.: drzewo – gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) *Fagus sylvatica*, położenie: rośnie w pasie drogi gminnej Hołowno - Horostyta przy oddziale leśnym 272, 273 Nadleśnictwa Włodawa.*

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze gminy Podedwórze brak jest istotnych problemów ochrony środowiska naturalnego. Ze względu na przeważająco rolniczy charakter użytkowania terenu oraz brak przemysłu ciężkiego i związanej z nim degradacji terenu, głównymi czynnikami wpływającymi na stan środowiska są punktowe oraz liniowe źródła emisji pyłów i gazów (SO₂, NO_x, CO₂, węglowodory itp.), odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, gruntowych i gleby oraz nielegalny wywóz śmieci.

Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe powstają w procesie spalania różnego rodzaju paliw. Ich źródłem są przede wszystkim kotłownie przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska domowe oraz pojazdy mechaniczne. Brak oficjalnych danych związanych z narażeniem mieszkańców na hałas drogowy. Wody płynące na obszarze gminy Podedwórze są średniej jakości. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód płynących są obszary zabudowane oraz

produkcja rolna. Wody podziemne są zagrożone przez fakt niepełnego skanalizowania gminy. Szczególnie istotne jest to, że długość sieci kanalizacyjnej jest mniejsza niż sieci wodociągowej. Zgodnie z raportem o stanie gminy Podedwórze za rok 2021 wielkość ścieków oczyszczonych na obszarze gminy wynosiła 2675,4 m³. Dużym problemem jest przewymiarowanie oczyszczalni oraz jej wysoka energochłonność, generująca duże koszty utrzymania. Przy małej ilości użytkowników i tym samym – małej ilości dopływających ścieków, koszt oczyszczenia 1 m³ ścieków jest bardzo duży i w 2021 r. wynosi 17 zł/m³. Na obszarze gminy funkcjonuje 280 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz ok. 100 zbiorników bezodpływowych. Przestarzały i niewydolny system, wybudowany w latach 60-tych XX wieku, stwarza zagrożenie dla środowiska i wymaga przebudowy. Na obszarze gminy nie istnieją legalnie działające wysypiska odpadów komunalnych, jak i również dzikie wysypiska odpadów. System zbiórki odpadów prowadzony jest przez Międzygminny Związek Celowy w siedzibą we Włodawie. Na jego obszarze obowiązuje Jednolity System Segregacji Odpadów Komunalnych (JSSOK) polegający na selektywnej zbiórce odpadów komunalnych w podziale na pięć frakcji. W 2021 w miejscowości Rusiły został uruchomiony Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W roku 2021 w Urzędzie Gminy Podedwórze został uruchomiony punkt konsultacyjno - informacyjny rządowego programu priorytetowego pod nazwą „Czyste powietrze”, który ma na celu ułatwienie mieszkańcom Gminy Podedwórze aplikowanie o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. W minionym roku Gmina Podedwórze realizowała zadania z projektu realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego pt.: „System gospodarowania odpadami azbestowymi na obszarze województwa lubelskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. W 2021 r. Gmina Realizowała „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na obszarze gminy Podedwórze w roku 2021.” Celem programu jest ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na obszarze gminy oraz zapewnienie właściwej opieki zwierzętom bezdomnym i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym na obszarze Gminy Podedwórze.

Z uwagi na występowanie w granicach zmiany studium gminy Podedwórze obszarów objętych ochroną środowiska, uwzględnia się ograniczeń wynikających z art. 73 ust. 1 ustawy

z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556). Na obszarze gminy znajdują się: ostoja ptasia Natura 2000 „Uroczysko Mosty – Zahajki” oraz ostoja ptasia Natura 2000 „Zbiorniki Podedwórze”. Na terenach tych zabronione jest:

- podejmowanie działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunku, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- realizacja planowanych przedsięwzięć, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, jeżeli mogą one znacząco oddziaływać na ten obszar, jest dopuszczalna po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia;
- na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urzędzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Studium ustala, że źródłem zaopatrzenia w ciepło będą instalacje wykorzystujące wysokoefektywne instalacje bezemisyjne lub emitujące do powietrza substancje w wielkościach poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów określonych w przepisach o ochronie środowiska. Niezbędna jest przy tym racjonalizacja systemów grzewczych w obiektach istniejących i nowobudowanych. W terenach nie wyposażonych w gazociąg do czasu budowy sieci gazowej źródłem pozyskiwania energii dla potrzeb grzewczych, przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej wykorzystywane będą źródła niekonwencjonalne i odnawialne źródła energii, w szczególności słońca, wód powierzchniowych, gruntu i biomasy. Nie wyklucza się innych źródeł wykorzystywania energii do ogrzewania mieszkań ciepłej, takich jak: olej opałowy, skroplony gaz petrochemiczny LPG (propan, propan - butan), skroplony gaz ziemny LNG, węgiel o lepszych parametrach, biogaz, o ile nie będzie to naruszało powszechnie obowiązujących przepisów. W zmianie studium ustalono lokalizację planowanej biogazowni na obszarze oznaczonym w części graficznej studium „Kierunki

zagospodarowania przestrzennego” wyróżnikiem „BG” wyznaczonym na gruntach miejscowości Opole przy drodze powiatowej Podedwórze - Hołowno na następujących zasadach:

- budowa obiektów energetycznych i ciepłych (biogazownie) w zakresie nie oddziałującym znacząco na środowisko po identyfikacji i ograniczeniu do minimum ryzyka przyrodniczego oraz niekorzystnego oddziaływania na środowisko akustyczne i krajobraz;
- na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenie terenów dla rozwoju biogazowni uwarunkowane jest analizą, oceną i stwierdzeniem (w prognozie oddziaływania na środowisko) braku możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze;
- szczegółowa analiza przyrodniczo – środowiskowa powinna obejmować warianty preferowane i alternatywne;
- rozwiązania technologiczne nie powinny odbiegać od standardów stosowanych w obiektach związanych z tego typu działalnością i opierać się na nowoczesnej technologii;
- dopuszcza się budowę sieci dróg wewnętrznych pomiędzy obiektami w sposób umożliwiający połączenie ich z drogami publicznymi po uzgodnieniu zjazdów z właściwym zarządcą drogi.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21
Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko. Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE

- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Na uwagę zasługuje także dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ) oraz dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS).

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982r.) i Regina (1987r.),
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie

odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),

- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987r. wraz z poprawkami londyńskim (1990r.), wiedeńskimi (1992r.),
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992,
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997r. wraz z Protokołem.

Wspólnotowa polityka ochrony środowiska

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską jest VI Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: Nasza przyszłość nasz wybór”. Program ten określa priorytetowe pola działań w dziedzinie ochrony środowiska, ujęte w kilka strategii tematycznych, dotyczące:

- ochrony gleby,
- ochrony i zachowania środowiska morskiego,
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,
- środowiska miejskiego,
- zarządzania zasobami naturalnymi,
- utylizacji odpadów.

Do głównych priorytetów w okresie funkcjonowania programu zaliczono zagadnienia:

- zmiany klimatyczne,
- przyroda i bioróżnorodność,
- środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- zasoby naturalne i odpady.

Zapisy te są wynikiem potrzeby stworzenia jednolitej procedury administracyjnej,

stosowanej przy planowaniu projektów gospodarczych w celu kontroli ich skutków dla ludzi, zwierząt i środowiska. Cele Programu opierają się ponadto na zapisach Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które zawierają główne zasady polityki w zakresie ochrony środowiska:

- zasada integrowania,
- zasada „zanieczyszczających połączeń”,
- zasada usuwania zanieczyszczenia u źródła,
- zasada zapobiegania,
- zasada ochrony.

Szczególne uwagę przykładają się do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu IV z Kioto (1997, wszedł w życie 16.02.2005 r.). Jako szczególnie istotne wymienia się m.in.: wspieranie praktyk i technik ekologicznie efektywnych w przemyśle, wspomaganie MŚP w modernizacji oraz wspieranie efektywności energetycznej (ogrzewanie, bieżąca woda w budynkach).

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

art. 5 „Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030

Celem głównym Polityki Ekologicznej Państwa jest Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe zostały określone na podstawie diagnozy najważniejszych trendów w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie potrzeb ochrony środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Wśród celów szczegółowych Polityki Ekologicznej Państwa można wymienić:

- I. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- II. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- III. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych;

Cele horyzontalne:

- środowisko i edukacja – rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;
- środowisko i administracja – poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Celem głównym strategii jest poprawa jakości życia Polaków. Jednym z celów strategicznych jest m.in. ochrona i poprawa stanu środowiska

Zgodnie z prognozą: w 2030 roku Polska będzie krajem, w którym wzrost gospodarczy i przemiany społeczne łączą się z poprawą stanu środowiska – jednym z podstawowych warunków dobrej jakości życia. Jest to możliwe dzięki systemowi planowania przestrzennego, który od szczebla centralnego do lokalnego wspomaga proces podejmowania decyzji inwestycyjnych, a zarazem chroni szczególnie cenne zasoby przyrodnicze. Polska będzie także krajem, w którym zmniejsza się emisje gazów cieplarnianych m.in. przez rozwój energetyki jądrowej, odnawialnych źródeł energii i wprowadzanie nowych technologii nisko- i zero emisyjnych. Krajem, w którym gospodaruje się oszczędnie i efektywnie, gdzie energia i zasoby naturalne są racjonalnie wykorzystywane. Krajem, w którym coraz istotniejszym elementem systemu energetycznego jest energetyka rozproszona i mikrogeneracja włączone w powszechnie funkcjonujący system inteligentnych sieci. Polska będzie także krajem, w którym skutecznie ogranicza się emisję gazów cieplarnianych, zanieczyszczenia wody i powietrza, eliminuje nielegalne wysypiska i minimalizuje ilość odpadów trafiających na składowiska oraz równocześnie dba o zachowanie różnorodności biologicznej i unikalnego krajobrazu. Jest to możliwe zarówno dzięki lepszemu rozpoznaniu i oszacowaniu walorów środowiska naturalnego w Polsce, jak i rozwiniętej świadomości ekologicznej obywateli. W wizji Polski 2030 r. – jest także krajem dobrze identyfikującym zagrożenia wiążące się ze skutkami zmian klimatu zarówno te związane ze stopniowym wzrostem temperatury, jak i z występującymi coraz częściej ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi. Pomimo już poczynionych znaczących inwestycji, Polska w sposób ciągły rozbudowuje i modernizuje infrastrukturę ochronną przystosowując się do nowych warunków środowiskowych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

W Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 sprawy związane z ochroną środowiska zawarto w głównie w poniższych celach:

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

W celu tym ujęto m.in. wymogi podjęcia działań w następujących obszarach:

- 1) Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- 2) Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- 3) Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej,
- 4) Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego,
- 5) Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- 6) Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby,
- 7) Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa. W celu tym ujęto m.in. wymogi podjęcia działań w obszarze zwiększenia poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego. W celu tym ujęto m.in. zagadnienia ładu ekologicznego formułującego uwarunkowania i strategiczne cele ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego, zmierzające do utrwalania rozwoju ekologicznie zrównoważonego (ekorozwoju).

Niezależnie od planów, programów i strategii krajowych dokumentami obowiązującymi dla całego terytorium kraju są ustawy i rozporządzenia. Wśród ogromnej ilości ustaw

dotyczących problemów ochrony środowiska jako całości i jej elementów jak wody, powietrza, gleb itd. należy wymienić:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne;
- ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- ustawa dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach;
- ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Oprócz grupy wymienionych powyżej ustaw istnieje ogromna ilość rozporządzeń dotyczących bezpośrednio lub pośrednio ochrony środowiska. Jednak nie widzi się potrzeby w tym miejscu wymieniania tych rozporządzeń. Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest program ochrony środowiska dla Województwa Lubelskiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Na szczeblu najniższym są dokumenty, polityki i programy gminne (Strategia Rozwoju Gminy, Program ochrony Środowiska, Plan gospodarki odpadami, itp.).

III. Ogólna analiza i ocena zmiany studium

1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany studium

Niepodjęcie działań związanych z realizacją zmiany studium może skutkować utrzymaniem się jakości środowiska przyrodniczego na niezmiennym poziomie, ale może też spowodować postępującą jego degradację, biorąc pod uwagę że tereny objęte zmianą studium obejmują obszar całej gminy Podedwórze.

Nieprzeprowadzenie zadań związanych z modernizacją i budową nowych budynków, czy ciągów komunikacyjnych zapobiegnie emisji do atmosfery pyłów, czy emisji hałasu. Jednak wprowadzanie w zmianie studium takich terenów jak obszary aktywności gospodarczej, obszary urządzeń fotowoltaicznych (FV) oraz obszary elektrowni wiatrowych (EW) jest w rozwijającej się gminie nieuniknione i mimo negatywnego oddziaływanie tych obszarów zwłaszcza w czasie ich realizacji, oraz nawet w dłuższym przedziale czasu po ich realizacji, będą oddziaływać pozytywnie na standardy życia mieszkańców, a przy tym nie zaburzają struktury przestrzennej, gdy znajdują się na terenach będących naturalną kontynuacją funkcji już zrealizowanych w sąsiedztwie.

2. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium istniejącego stanu środowiska.

Sporządzając projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze, uwzględniono istniejący stan środowiska, jako jeden z czynników decydujących o narzuceniu ścisłych zasad, jakie muszą być przestrzegane przy realizacji infrastruktury i obiektów na terenach objętych studium.

Szczególne uwagę zwrócono na Przyrodniczy System Gminy który tworzą niezabudowane tereny zielone, przede wszystkim lasy oraz położone w dolinach rzecznych łąki. Funkcje pełnione przez te tereny można podzielić na trzy aspekty: ekologiczny, krajobrazowy i społeczny. Pod względem ekologicznym tereny należące do PSG pełnią funkcję korytarzy ekologicznych, będących częścią krajowego systemu przyrodniczego, które zapewniają ochronę oraz pozwalają zwierzętom na swobodną migrację między terenami siedliskowymi. Funkcja krajobrazowa wynika z charakteru terenów PSG, tj. przede wszystkim lasów oraz łąk nadrzecznych, które stanowią cenny element

krajobrazu i wyraźną przeciwwagę dla krajobrazu antropogenicznego, takiego jak zabudowa czy pola uprawne. Funkcja społeczna realizowana jest przede wszystkim w nawiązaniu do leżącej w sercu gminy miejscowości Podedwórze – tereny PSG położone są w ten sposób względem miejscowości, że stanowią dla niego tzw. „zielony pierścień”, okalając je z niemal wszystkich stron. Tym samym, tereny przyrodniczego systemu gminy spełniają wobec mieszkańców gminy Podedwórze funkcję rekreacyjną oraz przyrodoznawczą.

Przyrodniczy System Gminy (PSG) składa się z czterech głównych rodzajów terenów: **obszarów węzłowych, węzłów oraz korytarzy oraz sięgaczy.**

- 1) **Obszar węzłowy Mosty** to teren zlokalizowany przy wschodniej i południowej granicy gminy. Obejmuje największe kompleksy leśne i zbiornik retencyjny Mosty. Jego wartość ekologiczna polega na różnorodności systemu, z którego najważniejsze to ekosystemy wodne, wodno-leśne i leśno-łąkowe, a wszystkie z rozległymi strefami ekotonowymi. Istotnym elementem środowiska biotycznego są liczne zgrupowania awifauny wodnej w rejonie zbiornika Mosty oraz siedliska bagienne i błotne w kompleksach leśnych. Ponadto należy podkreślić, że wyodrębniona strefa obszaru węzłowego posiada kontynuację poza granicami gminy Podedwórze.
- 2) **Węzły ekologiczne** - na obszarze gminy Podedwórze wyróżniono 4 węzły ekologiczne:
 - **węzeł ekologiczny wodno - leśno – łąkowy** zlokalizowany na zbiornikach wodnych “Mosty” i “Zahajki” w gminie Wyryki oraz terenach łąk i lasów znajdujących się w ich pobliżu. Jest to obszar węzłowy obejmujący biocentra i strefy buforowe - będące elementem Krajowej sieci Ekologicznej ECONET-PL. Teren ten odgrywa ważną rolę ze względu na położenie w rejonie przecięcia się ważnych w strukturze ekologicznej województwa korytarzy ekologicznych: korytarza ekologicznego Dolin Hanny-Zielawy-Piwoni oraz korytarza ekologicznego Dolin Zielawy-Mulawy-Kanału Partyzanckiego. Teren ten został włączony do bazy danych CORINE jako część ostoju “Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie”. Ostoja ta włączona została do sieci ekologicznej NATURA 2000. Obszar ten należy do Transgranicznego Obszaru Chronionego “Polesie Zachodnie”;
 - **węzeł ekologiczny wodno-leśno-łąkowy** zlokalizowany na zbiorniku wodnym

“Opole – Podedwórze” oraz terenach łąk i fragmentów lasów znajdujących się na pograniczu gmin Podedwórze Jabłoń i Wisznice. Położony jest w rejonie korytarza ekologicznego Dolin Zielawy-Mulawy-Kanału Partyzanckiego. W rejonie tym znajduje się ostoja ptasia włączona do sieci ekologicznej Natura 2000;

- **węzeł ekologiczny łąkowo-torfowiskowy** znajdujący się w obrębie rezerwatu przyrody “Warzewo”. Obejmuje on unikatowy teren bagna śródpolnego. Teren ten został włączony do bazy danych CORINE ze względu na siedliska ptaków;
- **węzeł ekologiczny łąkowo-leśny** zlokalizowany w środkowej części gminy na obszarze łąk i lasów w sołectwach Hołowno, Opole i Piechy. Węzeł ten stanowi ważne “jądro” ekologiczne w gminie. Funkcje ekologiczne i przyrodnicze tego terenu wymagają wzmocnienia, w tym celu wskazane jest zwiększenie różnorodności biologicznej oraz poprawy drożności korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i ciągów ekologicznych przebiegających przez ten teren poprzez stworzenie systemu śródpolnych pasów, szpalerów i kęp roślinności o funkcjach przyrodniczych.

3) **Obszary łącznikowe** Przyrodniczego Systemu Gminy – korytarze i sięgacze.

Ich rola w funkcjonowaniu systemu przyrodniczego jest decydująca dla zachowania dotychczasowego i projektowanych obiegów w skali miejscowej: wody, klimatu i przyrody. Wyróżniono tu korytarze ekologiczne i sięgacze ekologiczne. Korytarze tworzą systemy dolinne (dolina główna z bocznymi), zaś sięgacze pełniące funkcje hydrograficzne i w ograniczonym zakresie topoklimatyczne stanowią najczęściej bezimienne ciek i większe rowy melioracyjne.

- a) **korytarz ekologiczny doliny Zielawy** to strefa łącznikowa o najważniejszej funkcji komunikacji w obrębie gminy. Jego zadaniem jest bezpośrednie powiązanie obszaru węzłowego ze strukturą przyrodniczą gminy Podedwórze. Najbardziej czytelne granice korytarza ekologicznego doliny Zielawy są w części południowej i stanowią po prostu granicę zasięgu łąk w dnie doliny. W części zachodniej o południkowym przebiegu granicę poprowadzono w części środkowej w sposób umowny zaś w rejonie Podedwórze po granicy łąk. Funkcją zasadniczą jest zapewnienie połączeń ekologicznych o znaczeniu regionalnym: związanie doliny Bugu z pozostałymi terenami cennymi przyrodniczo Równiny Parczewskiej w kierunku północnym z regionalnym korytarzem ekologicznym

doliny Krzyny. Jednocześnie należy podkreślić rolę bezpośredniego oddziaływania korytarza na sąsiednie obszary wierzchowinowe. W tym przypadku spełnia on funkcję szeroko rozumianego obszaru węzłowego.

- b) **korytarz ekologiczny „Gać”** – to wąska strefa doliny bezimiennej strugi wypływającej spod wsi Piechy. Ponadto w obrębie korytarza znajduje się duży kompleks leśny “Brzeziny”. Funkcja łącznikowa polega na bezpośrednim powiązaniu doliny Zielawy z pasem zagłębień tworzących obszary węzłowe we wschodniej części gminy. Jego funkcja komunikacyjna wynika z lokalnego (gminnego) powiązania w obrębie PSG.
- c) **sięgacze ekologiczne** – to poszczególne formy obszarów łącznikowych, które wyodrębniono w oparciu o przebieg niewielkich strug łączących węzły ekologiczne z korytarzem ekologicznym doliny Zielawy i korytarzem “Gać”. Są to tereny antropogenne, gdyż ich funkcja oparta jest jedynie na podsystemie hydrologicznym.

3. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Ważnym narzędziem ochrony przyrody są obszary chronione. Mogą się one nieraz wydawać uciążliwe, poprzez ograniczenie inwestycji na danym terenie czy też wydatki na czynności administracyjne z nimi związane, jednak zalety płynące z instytucjonalnej ochrony przyrody dalece przewyższają te niedogodności. U wielu osób już sama świadomość, że dany obszar jest rezerwatem czy chociażby użytkiem ekologicznym, powoduje zwiększoną uwagę przy poruszaniu się po tym terenie, jak również wewnętrzną potrzebę dbania o środowisko. Już samo ustawienie tabliczki z prośbą o zachowanie ciszy czy ostrzeżenie przed możliwością zaprószenia ognia wzmacnia świadomość korzystających z lasu oraz ich samokontrolę. Niezależnie od tych indywidualnych aspektów, prawne formy ochrony przyrody oddają w ręce gminy narzędzia do egzekwowania przestrzegania ustalonych na ich terenie zasad. Z tych względów warto wspierać i zabiegać o utworzenie ich na terenach szczególnie cennych przyrodniczo.

Obecnie na obszarze gminy Podedwórze nie projektuje się nowych form ochrony przyrody. W bezpośrednim sąsiedztwie gminy Podedwórze planuje się utworzenie nowego

rezerwatu przyrody „Ochoża” położonego bezpośrednio przy południowo - wschodniej granicy gmin Podedwórze, obejmującego obszar gminy Wyrki.

Sporządzając projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze, szczególną uwagę zwrócono na wpływ projektowanych zmian na obszary Natura 2000 znajdujące się na obszarze gminy. Ze względu na zróżnicowanie stanu środowiska wynikające z uwarunkowań przyrodniczych, efektów egzystencji i działalności człowieka oraz potrzebę właściwej jego ochrony i kształtowania obszar administracyjny gminy Podedwórze dzieli się na sześć stref przyrodniczo-krajobrazowych.

- **Strefa 1 – Równina Zaliszcze – Kaniuki** – teren ekologicznej strefy polno-łąkowej, znajduje się w rozwidleniu korytarzy ekologicznych: Dolin Zielawy-Mulawy-Kanału Partyzanckiego oraz Dolin Hanny-Zielawy-Piwoni, w Zaliszczach zachowały się nieliczne przykłady tradycyjnej zabudowy wiejskiej, w strefie zachowały się przykłady drewnianych krzyży przydrożnych, przy drodze Kaniuki – Hołowno znajduje się aleja ciągnąca się wzdłuż dawnego traktu komunikacyjnego, krajobraz strefy jest urozmaicony, w strefie znajdują się duże powierzchnie łąk, w pobliżu wsi Kaniuki strefę przecina linia energetyczna WN 110 kV, na obszarze strefy znajduje się duże obszarowo stanowisko archeologiczne historycznej osady Zaliszcze oraz znajdują się nieliczne stanowiska archeologiczne o mniejszych obszarach.

Kierunki zmian i zasady ochrony:

strefy zabudowy rozproszonej i luźnej położone przy ciągach komunikacyjnych przekształca się w tereny zabudowy zwartej, zgodnie z rysunkiem studium, celem zwiększenia inwestycyjnych wskaźników ekonomiczności elementów infrastruktury technicznej; zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków; niedopuszczenie do rozpraszania się zabudowy na tereny otwarte; utrzymanie naturalnego krajobrazu terenów otwartych poprzez maksymalną eliminację wtórnego zainwestowania obiektami kubaturowymi, które stanowiłyby elementy dysharmonijne, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami; kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej

z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów; zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim; utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej; zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowościach: Kaniuki i Zaliszcze w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych; zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych; kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów; zachowanie zabytkowych cech układów ruralistycznych, ochrona i uzupełnienie szpaleru drzew wzdłuż ciągu komunikacyjnego Kaniuki – Hołowno; wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wskazanie w ograniczonym zakresie obszarów urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie (na terenach rolnych gorszych klas) oraz w ograniczonym zakresie obszarów elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych.

- **Strefa 2 – Dolina Zielawy** – formą ochrony przyrody objęty jest pomnik przyrody: drzewo – gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) rosnący w pasie drogi gminnej Hołowno – Horostyta, na obszarze strefy znajdują się obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000: Zbiornik Podedwórze PLB060016 oraz Uroczysko Mosty Zahajki PLB060016, część strefy znajduje się w Transgranicznym Obszarze Chronionym “Polesie Zachodnie”, przez teren przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym: Dolin Hanny-Zielawy-Piwoni oraz Dolin Zielawy-Mulawy-Kanału Partyzanckiego, południowy fragment strefy stanowi część obszaru węzłowego będącego elementem Krajowej sieci Ekologicznej ECONET-PL, w strefie znajdują się węzły ekologiczne: wodno-leśno-łąkowy na zbiorniku “Mosty”, wodno-leśno-łąkowy na zbiorniku “Opole – Podedwórze”, po południowej stronie zbiornika “Mosty”, na południe od Hołowna oraz w rejonie zbiornika wodnego “Opole – Podedwórze” znajdują się liczne stanowiska archeologiczne, teren ekologicznej strefy łąkowo-leśnej, walory przyrodnicze pod względem florystycznym i faunistycznym wysokie, teren łąk poprzecinany gęstą siecią rowów melioracyjnych, strefę przecinają

drogi powiatowe i gminne a w pobliżu zbiornika „Mosty” przebiega droga wojewódzka będąca barierą ekologiczną, strefę przecina linia energetyczna WN 110 kV.

Kierunki zmian i zasady ochrony

użytkowanie doliny zgodnie z jej naturalnymi predyspozycjami - utrzymanie dotychczasowego charakteru ekosystemu łąkowego z równoczesnym podnoszeniem jego odporności na degradację, przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się zabudowy na tereny otwarte, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej przy równoczesnym wzmocnieniu występujących tu ekosystemów; utrzymanie w dolinach rzecznych trwałych użytków zielonych i istniejących gruntów leśnych i nie przekształcanie ich w grunty orne; ochrona przebiegającego środkiem korytarza ekologicznego przed zbyt intensywną penetracją rekreacyjną, utrzymanie ekspozycyjności terenu - charakteru terenów otwartych o walorach krajobrazowych, utrzymanie dużych walorów przyrodniczych - florystycznych i faunistycznych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, obrzeża zbiorników „Mosty” i „Opole – Podedwórze” wskazane do transformacji sposobów użytkowania i wzbogacenia zielenią, dolina Zielawy wymaga rewitalizacji, rozwój funkcji rekreacyjnych w pobliżu zbiorników „Mosty” i „Opole – Podedwórze” zgodne z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, ochrona i uzupełnienie szpaleru drzew wzdłuż ciągu komunikacyjnego Kaniuki – Hołowno, ograniczenie rozwoju nowej zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej oraz aktywności gospodarczej do kilku enklaw z już istniejącą zabudową: w zachodniej części miejscowości Rusiły przy drodze gminnej prowadzącej do zbiornika „Opole – Podedwórze”, w północnej części miejscowości Zaliszcze (Ostrów) przy drodze powiatowej Podedwórze – Zaliszcze, w południowej części miejscowości Hołowno (Szelemin, Jedlinka), na zachód i na południe od zbiornika „Mosty”; wskazanie w ograniczonym zakresie obszarów urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie (głównie na terenach rolnych gorszych klas) oraz znacznych obszarów elektrowni wiatrowych

zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych.

- **Strefa 3 – Równina Hołowno – Antopol – Mosty** – W strefie znajdują się obiekty figurujące w gminnej ewidencji zabytków: zespół dworsko-parkowy w Antopolu, cmentarz prawosławny w Hołownie, w strefie zachowały się liczne przykłady tradycyjnej zabudowy wiejskiej, w strefie zachowały się przykłady drewnianych krzyży i kapliczek, przy drodze Hołowno – Podedwórze znajduje się aleja ciągnąca się wzdłuż dawnego traktu komunikacyjnego, krajobraz strefy jest urozmaicony niewielkimi fragmentami lasów i łąk, teren ekologicznej strefy polno-łąkowej, zbiorowiska roślinności segetalnej związane z uprawami polowymi, strefę przecina linia energetyczna WN 110 kV, strefę przecinają drogi powiatowe i gminne, w centrum miejscowości Hołowno znajduje się miejsce lokalizacji relikwii cerkwi prawosławnej św. Dymitra (wcześniej unickiej), pochodzącej z 1831 r. lub z 1881 r., a zburzonej w 1938 r., na którym wyznaczone jest stanowisko archeologiczne nr 29 (AZP 69-87 nr 56), w centrum miejscowości Hołowno znajduje się Ośrodek Edukacji Regionalnej im. Janusza Bilkiewicza, a przy tym zespół dawnej zabudowy wiejskiej tworzącej wioskę tematyczną „Kraina Rumianku”, w której Stowarzyszenie Aktywizacji Polesia Lubelskiego prowadzi działalność edukacyjno- wypoczynkową o charakterze etnograficznym i rękodzielniczym; podobna działalność prowadzona jest przez stowarzyszenie w części miejscowości Hołowna zw. Zadnie w zespole zabudowy „Manufaktura zielarska”; na obszarze strefy znajduje się duże obszarowo stanowisko archeologiczne historycznej osady Hołowno oraz znajdują się liczne stanowiska archeologiczne o mniejszych obszarach rozlokowane głównie w okolicy Hołowna.

Kierunki zmian i zasady ochrony

strefy zabudowy rozproszonej i luźnej położone przy ciągach komunikacyjnych przekształca się w tereny zabudowy zwartej, celem zwiększenia inwestycyjnych wskaźników ekonomiczności elementów infrastruktury technicznej; zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej, szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, niedopuszczenie do rozpraszania się

zabudowy na tereny otwarte, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowościach: Antopol, Hołowno, Piechy i Mosty w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, zachowanie zabytkowych cech układów ruralistycznych, ochrona i uzupełnienie szpaleru drzew wzdłuż ciągu komunikacyjnego Hołowno – Podedwórze, zachowanie i ochrona istniejących zadrzewień, wyznaczenie stref pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół zespołu dworsko-parkowego w Antopolu, wokół cmentarza prawosławnego w Hołownie oraz w miejsce lokalizacji relikwów zburzonej cerkwi w Hołownie, wyznaczenie strefy ekspozycji i ochrony widokowej obiektu wokół cmentarza prawosławnego w Hołownie, wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wskazanie znacznych obszarów urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie (na terenach rolnych gorszych klas) oraz w ograniczonym zakresie obszarów elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych, wyznaczenie obszaru biogazowni – z dala od zabudowy mieszkaniowej – przy drodze powiatowej Podedwórze – Hołowno, wyznaczenie terenu planowanej stacji GPZ 110 kV przy istniejącej napowietrznej linii wysokiego napięcia 110 kV przy drodze powiatowej Podedwórze – Hołowno.

- **Strefa 4 – Obniżenie terenowe Załużie** – bagna śródpolne objęte jest ochroną – rezerwat przyrody “Warzewo”, w strefie znajdują się węzły ekologiczne: łąkowo-leśny zlokalizowany w centralnej części strefy, łąkowo-torfowiskowy na rezerwacie

“Warzewo” w strefie znajdują się nieliczne stanowiska archeologiczne, teren ekologicznej strefy łąkowo-leśnej, teren porozcinany gęstą siecią rowów melioracyjnych,

Kierunki zmian i zasady ochrony

utrzymanie dotychczasowego charakteru ekosystemu łąkowego-leśnego z równoczesnym podnoszeniem jego odporności na degradację, przeciwdziałanie rozprzestrzeniania się zabudowy na tereny otwarte, utrzymanie mozaikowości ekologicznej i krajobrazowej przy równoczesnym wzmocnieniu występujących tu ekosystemów, z uwagi na ograniczone zasoby wodne oraz niski poziom opadów atmosferycznych w pracach melioracyjnych należy ograniczyć przedsięwzięcia prowadzące do osuszania terenu na rzecz zatrzymujących wodę, ochrona stosunków wodnych i wszelkich powierzchniowych form występowania wody, ochrona i zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień, ochrona przebiegającego środkiem korytarza ekologicznego przed zbyt intensywną penetracją rekreacyjną, utrzymanie ekspozycyjności terenu - charakteru terenów otwartych o walorach krajobrazowych, utrzymanie dużych walorów przyrodniczych - florystycznych i faunistycznych zwłaszcza w obszarze rezerwatu *przyrody* “Warzewo”, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, *wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wskazanie obszarów elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych oraz od granic rezerwatu przyrody „Warzewo”.*

- **Strefa 5 – Równina Podedwórze – Opole** – w strefie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego: kościół paraf. pw. Podwyższenia Krzyża Świętego z otaczającym drzewostanem w Podedwórze, zespół kościelny: kościół pw. Zwiastowania NMP (wraz z ruchomościami), nagrobek Szlubowskich, cmentarz kościelny z drzewostanem i ogrodzeniem oraz dzwonnica, wraz z gruntem pod budynkiem, w Podedwórze, murowana kapliczka z figura Chrystusa Frasobliwego, usytuowana w miejscowości Podedwórze, dz. nr ewid. 128 i 422/1 (skrzyżowanie dróg powiatowych), w strefie znajdują się obiekty figurujące w gminnej ewidencji zabytków: kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego

z otaczającym drzewostanem w Podedwórzcu, zespół kościelny: kościół p.w. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny, dzwonnica, nagrobek Szlubowskich, drzewostan na cmentarzu kościelnym, ogrodzenie cmentarza kościelnego w Podedwórzcu, kościół p.w. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w zespole kościelnym jw., dzwonnica w zespole kościelnym jw., nagrobek Szlubowskich w zespole kościelnym jw., ogrodzenie cmentarza kościelnego w zespole kościelnym jw., drzewostan na cmentarzu kościelnym w zespole kościelnym jw., cmentarz rzymskokatolicki w Podedwórzcu, kapliczka przydrożna w Podedwórzcu, ponadto w Podedwórzcu zlokalizowany jest obiekt zabytkowy: budynek młyna motorowego (dany magazyn gorzelni) z pocz. XX w., który jest jedyną pozostałością gorzelnia funkcjonującej w Podedwórzcu na przełomie XIX i XX w., która uległa pożarowi na pocz. lat 20. XX w., ale pod powierzchnią gruntu mogły zachować jej się relikty, w strefie znajdują się bardzo liczne stanowiska archeologiczne rozsiane po całym obszarze strefy, w strefie zachowały się przykłady drewnianych krzyży przydrożnych i kapliczek, w strefie zachowały się przykłady tradycyjnej zabudowy wiejskiej, przy drodze Hołowno – Podedwórze znajduje się aleja ciągnąca się wzdłuż dawnego traktu komunikacyjnego, teren ekologicznej strefy polnej, zbiorowiska roślinności segetalnej związane z uprawami polowymi, jednostkę przecina linia energetyczna WN 110 kV, jednostkę przecinają drogi powiatowe i gminne, przez obszar przebiega szlak przenikania kultur (Wschód - Zachód).

Kierunki zmian i zasady ochrony

strefy zabudowy rozproszonej i luźnej położone przy ciągach komunikacyjnych przekształca się w tereny zabudowy zwartej, zgodnie z rysunkiem studium, celem zwiększenia inwestycyjnych wskaźników ekonomiczności elementów infrastruktury technicznej; zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, niedopuszczenie do rozpraszania się zabudowy na tereny otwarte, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zakaz powstawania

zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji lotniskowej w miejscowościach: Podedwórze i Rusiły w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, kultywowanie regionalnych cech zabudowy z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, zachowanie zabytkowych cech układów ruralistycznych, ochrona i uzupełnienie szpaleru drzew wzdłuż ciągu komunikacyjnego Hołowno – Podedwórze, wyznaczenie stref ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmujących obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego: kościół paraf. pw. Podwyższenia Krzyża Świętego z otaczającym drzewostanem w Podedwórze, zespół kościelny: kościół pw. Zwiastowania NMP (wraz z ruchomościami), nagrobek Szlubowskich, cmentarz kościelny z drzewostanem i ogrodzeniem oraz dzwonnica, wraz z gruntem pod budynkiem, w Podedwórze, murowana kapliczka z figura Chrystusa Frasobliwego, usytuowana w miejscowości Podedwórze, dz. nr ewid. 128 i 422/1 (skrzyżowanie dróg powiatowych), wyznaczenie stref pośredniej ochrony konserwatorskiej: obejmującej ściśle centrum miejscowości Podedwórze wraz z zawartymi w tej strefie zespołem kościelnym obejmującym kościół p.w. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny, dzwonnice, nagrobek Szlubowskich, drzewostan na cmentarzu kościelnym, ogrodzenie cmentarza kościelnego oraz kapliczką przydrożną w Podedwórze, wokół kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z otaczającym drzewostanem w Podedwórze, wokół cmentarza rzymskokatolickiego w Podedwórze, wokół budynku młyna motorowego (dawnego magazynu gorzelnii) z pocz. XX w. zlokalizowanego w Podedwórze, wyznaczenie strefy ekspozycji i ochrony widokowej obiektu wokół zespołu zabudowy kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego z otaczającym drzewostanem oraz cmentarza rzymskokatolickiego w Podedwórze, wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wyznaczenie nowych obszarów aktywności gospodarczej oraz obszarów zabudowy usługowej wzmacniających potencjał rozwojowy miejscowości gminnej Podedwórze, wskazanie znacznych obszarów urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię

z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie (na terenach rolnych gorszych klas) oraz w ograniczonym zakresie obszarów elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych.

- **Strefa 6 – Równina Grabówki** – w strefie znajdują się obiekty figurujące w gminnej ewidencji zabytków: zespół dworsko-parkowy w Nowych Mostach, budynek mieszkalny w zespole dworsko-parkowym (w miejscu dawnego dworu) w Nowych Mostach, budynek murowany w zespole dworsko-parkowym (dawny magazyn lub spichlerz) w Nowych Mostach, obora w zespole dworsko-parkowym w Nowych Mostach, park w zespole dworsko-parkowym w Nowych Mostach, w strefie znajdują się pojedyncze stanowiska archeologiczne, w strefie zachowały się przykłady drewnianych krzyży przydrożnych, w Grabówce i Bojarach zachowały się liczne przykłady tradycyjnej zabudowy wiejskiej, lasami znajdującymi się we wschodniej części strefy przechodzi korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym, teren ekologicznej strefy polno-leśnej, w strefie znajduje się największy teren eksploatacji przemysłowej w gminie, jednostkę przecina droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne.

Kierunki zmian i zasady ochrony

- zapobieganie skażeniu (głównie bakteriologicznemu) płytkich wód gruntowych poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej, szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków, niedopuszczenie do rozpraszania się zabudowy na tereny otwarte, zgodne z wymogami ochrony środowiska rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i odpadami, kształtowanie przyzagrodowej kompozycji zieleni ozdobnej z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, zakaz powstawania zwartych, monolitycznych obiektów kubaturowych, tworzących niepożądane antropogeniczne dominanty krajobrazowe, obce w ukształtowanym krajobrazie wiejskim, zagospodarowanie rekreacyjne i rozwój funkcji letniskowej w miejscowości Niecielin w zgodzie z wymogami ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego o cechach regionalnych, zagospodarowanie rekreacyjne dostosowane do pojemności rekreacyjnej środowiska i jego walorów krajobrazowych i ekologicznych, kultywowanie regionalnych cech zabudowy

z zastosowaniem tradycyjnych materiałów, zachowanie zabytkowych cech układów ruralistycznych, zachowanie i ochrona istniejących zalesień, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych z wykorzystaniem rodzimych gatunków drzew i krzewów, ochrona przebiegającego lasami korytarza ekologicznego przed zbyt intensywną penetracją rekreacyjną, wyznaczenie nowych obszarów aktywności gospodarczej przy drodze wojewódzkiej, wyznaczenie strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół zespołu dworsko-parkowego w Nowych Mostach, wprowadzenie ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, wskazanie znacznych obszarów urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż określona w ustawie (na terenach rolnych gorszych klas) oraz obszarów elektrowni wiatrowych zlokalizowanych w ustawowo określonych odległościach od zabudowy o funkcjach mieszkaniowych.

Planowane zmiany nie będą miały bezpośredniego i pośredniego wpływu na obszary Natura 2000. Największym zagrożeniem dla nich byłaby zmiana stosunków wodnych dlatego też należy zachować szczególną ostrożność w czasie realizacji planowanych inwestycji a zwłaszcza przy prowadzeniu prac ziemnych na większych głębokościach, które mogą spowodować zmianę poziomu wód powierzchniowych i podziemnych.

4. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji studium

Środowisko gminy Podedwórze jest w dobrym stanie, jednak ulega zwiększającej się z roku na rok antropopresji. Jest to skutek rozlewania się zabudowy, jak i rosnącego zainteresowania osadnictwem na obszarze gminy. Studium uwzględnia zalecenia dotyczące lokalizacji nowych terenów zabudowy oraz ustala ramowe zasady dla poszczególnych typów terenów, zawiera szczegółowe zasady nakazujące dostosowanie zabudowy do rodzaju terenu, krajobrazu, wyposażenie w niezbędne przyłącza (sieć kanalizacyjna – zwłaszcza na terenach zwodociągowanych – lub wyposażenie działek w szczelne bezodpływowe zbiorniki na nieczystości ciekłe lub indywidualne oczyszczalnie ścieków) oraz zabezpieczenie przed przenikaniem szkodliwych substancji do gleby i wód gruntowych. Podstawową zasadą polityki przestrzennej gminy Podedwórze jest niedopuszczanie do powstawania lub narastania osadnictwa w sąsiedztwie obszarów chronionych, a także w innych miejscach rezerwowanych

pod funkcje ogólnodostępne i kolidujące z mieszkalnictwem, a w szczególności przestrzegać zasad zagospodarowania stref funkcjonalno – przestrzennych. W zmianie studium określono wskaźnik intensywności zabudowy oraz powierzchnię biologicznie czynną.

Studium uwzględnia zalecenie z ekofizjografii gminy Podedwórze dotyczące lokalizacji nowych terenów zabudowy z dala od obszarów przyrodniczo wrażliwych dla poszczególnych typów terenów, jednak należy zadbać również o to, by w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawarte były szczegółowe zasady nakazujące dostosowanie zabudowy do rodzaju terenu, krajobrazu (wkomponowanie budynków w krajobraz przyrodniczy i kulturowy, chyba że budynek ma być celową, zaplanowaną dominantą), wyposażenie w niezbędne przyłącza (szczególnie ważna dla środowiska jest sieć kanalizacyjna – zwłaszcza na terenach zwodociągowanych – lub wyposażenie działek w sprawne i szczelne osadniki bezodpływowe) oraz zabezpieczenie przed przenikaniem szkodliwych substancji do gleby i wód gruntowych (dotyczy to przede wszystkim zabudowy usługowej, obszarów aktywności gospodarczej).

Ważną składową gospodarki Gminy Podedwórze jest rolnictwo, tym samym jego rola w kształtowaniu środowiska jest istotna. Jak wskazano w ekofizjografii, wiele z istniejących gospodarstw prowadzonych jest w modelu tradycyjnym, kultywując mieszaną produkcję roślinną i zwierzęcą, brak jest praktycznie gospodarstw wielkoobszarowych i monokulturowych. Na obszarze gminy istnieje duży potencjał dla rozwoju upraw ekologicznych. Trudnościami, które trzeba jednak przezwyciężyć, są mała świadomość rolników oraz brak zorganizowanych punktów odbioru produktów rolnictwa ekologicznego. Rolą gminy powinna więc być edukacja mieszkańców w zakresie korzyści płynących z naturalnych, wielokulturowych upraw, bez wykorzystania nawozów sztucznych, a także zapewnienie (poprzez partnerstwo publiczno-prywatne lub inną drogę pozyskania partnera biznesowego) lub przynajmniej ułatwienie zainteresowanym rolnikom zbycia ekologicznych produktów.

Obierając kierunek na rozwój rolnictwa, należy zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenie ze strony nasion modyfikowanych genetycznie. Jest to temat o tyle kontrowersyjny, że nie ma jednoznacznych dowodów ani na pozytywny, ani na negatywny wpływ roślinności GMO na zdrowie człowieka. Nie ulega jednak wątpliwości, że decydując się na uprawę takich roślin (zazwyczaj skuszeni obietnicami wyższych plonów przy mniejszej ilości nawozów), rolnicy odchodzą od tradycyjnych upraw, uzależniają się

od konkretnego dostawcy, jak również tracą możliwość uzyskania certyfikatu rolnictwa ekologicznego. Nie bez znaczenia jest fakt negatywnego odbioru GMO przez część społeczeństwa, co może wpłynąć na percepcję rolnictwa w całej gminie, nawet jeśli tylko część upraw będzie pochodziła z nasion modyfikowanych. A więc także na tym polu można dostrzec rolę gminy jako edukatora i doradcy, pomagającego mieszkańcom rozważyć za i przeciw danej decyzji w sposób neutralny, będący przeciwwagą dla reklam i prospektów finansowanych przez konkretne grupy interesów.

5. Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany studium celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Strategicznymi celami polityki ekologicznej uwzględnionymi w studium i realizowanymi w gminie Podedwórze są cele ustalone na szczeblach: międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Głównym celem jest zabezpieczenie bezpieczeństwa ekologicznego (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych.

Polityka ekologiczna gminy wpisuje się w politykę ekologiczną kraju poprzez realizację „Polityki Ekologicznej Państwa 2030” gdzie celami szczegółowymi są:

- Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;
- Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.

Do najważniejszych wyzwań zalicza się: ochronę zasobów naturalnych; ochrona przyrody; racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Osiągnięciu powyższych celów służyć będzie realizacja priorytetów ekologicznych w skali gminy. Formułując je, wzięto pod uwagę szereg kryteriów, wśród których najważniejszymi są:

- wymogi wynikające z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

- wymogi wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- wymogi wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- wymogi wynikające z ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- wymogi wynikające z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- wymogi wynikające z ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- wymogi wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne,
- wymogi wynikające z innych ustaw komplementarnych oraz aktów wykonawczych do ustaw,
- zgodność z zapisami Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć ujętych w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest możliwe, tak ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko, jak i odległość do granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodnościekową ani gospodarkę odpadami.

IV. Szczegółowa analiza i ocena projektu zmiany studium

Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Na wstępie szczegółowej analizy i oceny należy zaznaczyć że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem kierunkowym, określającym politykę przestrzenną gminy. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w studium, niemożliwe jest określenie szczegółowego oddziaływania planowanych funkcji terenów na środowisko. Wpływ poszczególnych sposobów oddziaływania możliwy będzie dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależeć będzie od użytkowników danego terenu i leżą poza zakresem oddziaływania Studium. W związku z tym określony został jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska. Bardziej szczegółowe prognozowanie wpływu zainwestowania poszczególnych terenów na środowisko powinno odbywać się na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowych projektów inwestycyjnych.

W zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiono rodzaje oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze. Przeanalizowane zostało to w jaki sposób realizacja projektowanych funkcji wpłynie na:

- przedmiot ochrony, cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000 ustanowionych i potencjalnych położonych w najbliższym rejonie projektu;
- bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, korytarz ekologiczny rzeki Krzyny i jej dopływów, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, klimat akustyczny, zabytki, stanowiska archeologiczne.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

Oddziaływanie na środowisko określano jako:

P – oddziaływanie pozytywne – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym okresie, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego.

O – oddziaływanie obojętne – oddziaływanie nie powodujące zmian w środowisku, gdzie nie stwierdzono wpływu lub wpływ był nieznaczący lub wpływ na różne komponenty środowiska się równoważy.

N – oddziaływanie uciążliwe – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki w środowisku, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do przewidzenia, kontrolowania i ograniczania.

Analiza oddziaływania proponowanych funkcji na poszczególne komponenty środowiska została przedstawiona w tabeli dla dwóch etapów:

czas realizacji inwestycji / czas użytkowania i eksploatacji

Tab. 1 Analiza oddziaływań.

	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobry materiał	NATURA 2000	oddziaływanie
Tereny rolne III klasa oraz IV, V i VI klasa (R); Doliny rzeczne, łąki, pastwiska (RZ) tereny wód powierzchniowych – projektowane (WP)	O/P	P/P	P/P	O/P	O/P	P/P	O/P	O/P	O/P	O/P	O/P	O/P	P/P	P
Lasy (LS) Obszary dolesień (ZLZ)	P/P	O/P	O/P	P/P	O/P	P/P	O/P	O/P	O/P	O/O	O/O	O/P	P/P	P
Obszary o przeważającej zabudowie zagrodowej (RM), Obszary zabudowy inwentarskiej (RI) Obszary zabudowy mieszkaniowej (M) Obszary zabudowy usługowej (U)	O/N	O/P	N/O	N/O	N/N	O/O	N/O	O/O	O/O	O/O	O/P	O/P	O/O	O

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

Obszary aktywności gospodarczej (AG)	N/O	N/P	N/O	N/O	N/N	N/N	N/N	N/N	O/O	O/O	O/O	P/P	O/O	N
Obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych (UT) Obszary ogródków działkowych (ZD)	O/P	O/P	N/O	O/P	O/N	O/O	N/N	O/O	O/O	O/O	O/P	O/P	O/O	●
Obszary oczyszczalni ścieków (IO) Obszary biogazowni (BG)	N/O	O/P	N/O	N/O	N/P	O/P	N/N	O/O	O/P	O/O	O/P	O/O	O/P	●
Obszary urządzeń fotowoltaicznych (FV) Obszary elektrowni wiatrowych (EW)	N/O	O/P	N/O	N/O	N/O	O/P	N/N	O/N	O/P	O/O	O/P	O/O	O/P	●
Tereny górnicze (PG) Obszary górnicze (PG)	N/P	O/O	N/P	N/P	N/N	O/O	N/N	N/P	O/O	N/N	O/O	P/P	O/O	●
Tereny cmentarzy (C)	O/O	O/P	O/O	O/O	N/N	O/O	N/N	O/O	O/O	O/O	P/P	O/O	O/O	●

W dalszej części szczegółowej analizy przedstawiono uzasadnienia dla wskazanych w tabeli oddziaływań. Tereny o podobnych funkcjach i podobnym sposobie oddziaływania połączono w grupy i przedstawiono w tabelach:

Tab. 2. Tereny rolne III klasa oraz IV, V i VI klasa (R), Doliny rzeczne, łąki, pastwiska (RZ), Tereny wód powierzchniowych – projektowane (WP)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Tereny rolne nie wpłyną trwale na różnorodność biologiczną roślin ze względu na to, że będą to prawdopodobnie monokultury z corocznym zmianowaniem Doliny rzeczne, łąki i pastwiska oraz tereny wód powierzchniowych wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną roślin. Wszystkie te tereny będą wpływać pozytywnie na różnorodność zwierząt - stworzą odpowiednie warunki do bytowania i schronienie.
ludzie	Użytki rolne i zielone oraz wody wpływają bezpośrednio i pośrednio krótkotrwale i długoterminowo pozytywnie na człowieka, są głównym źródłem utrzymania większości mieszkańców gminy, i źródłem żywienia. W niewielkim stopniu mają również pośrednie negatywne oddziaływanie na ludzi ze względu na stosowanie na nich środków ochrony roślin i nawozów sztucznych.
zwierzęta	Tereny będą wpływać pozytywnie na zwierzęta. Uprawy rolne oraz trwałe użytki zielone i wody są bardzo ważnym źródłem pożywienia oraz siedliskiem dla bytowania zwierząt.
rośliny	Tereny te mają bez wątpienia pozytywny bezpośredni długoterminowy wpływ na rośliny z uwagi na to że są to tereny przeznaczone do ich uprawy.
woda	Stosowanie środków ochrony roślin oraz nawozów może stwarzać krótkotrwale zagrożenie dla cieków wodnych oraz wód podziemnych. Występowanie roślinności pomaga w retencji wody powierzchniowej, co ma korzystny wpływ na stosunki wodne.
powietrze	W wyniku używania sprzętu rolniczego emitującego spaliny oraz stosowania środków ochrony

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	roślin może wystąpić nieznaczne negatywne chwilowe oddziaływanie na powietrze. Natomiast z racji iż roślinność wpływa na stan jakości powietrza głównie poprzez pochłanianie zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, przez wydzielanie fitoncydów oraz produkcję tlenu w procesie fotosyntezy wpływ tych terenów na powietrze będzie pozytywny, pośredni, bezpośredni i długoterminowy.
powierzchnia ziemi	W wyniku zachowania powierzchni biologicznie czynnej przewiduje się bezpośrednie pozytywne i długoterminowe oddziaływanie na powierzchnię ziemi.
krajobraz	Tereny rolnicze, trwałe użytki zielone oraz wody są nieodłącznym elementem krajobrazu więc ich wprowadzenie lub zachowanie może wpłynąć tylko bezpośrednio i pośrednio pozytywnie długoterminowo na ten komponent środowiska.
klimat	Przeznaczenie terenów pod rolnictwo, trwałe użytki zielone oraz wody może tylko nieznacznie pozytywnie długoterminowo wpłynąć na klimat w wyniku zachowania 100% powierzchni biologicznie czynnej.
zasoby naturalne	Ze względu na to iż płody rolne są odnawialnym surowcem naturalnym dla przemysłu lekkiego, spożywczego i chemicznego funkcja ta będzie miała pozytywny długoterminowy wpływ na zasoby naturalne.
zabytki	Planowane tereny znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony konserwatorskiej będą miały pozytywny wpływ na zabytki z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących obiektów zabytkowych określonych w studium. Planowane tereny znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony archeologicznej będą miały obojętny lub pozytywny wpływ na zabytki archeologiczne z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących stanowisk archeologicznych określonych w studium. Planowane tereny znajdujące się poza strefami ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	W wyniku zysków materialnych z upraw rolniczych może dojść do pozytywnego pośredniego oddziaływania na dobra materialne właścicieli tych terenów.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały korzystny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab. 3. Lasy (LS), Obszary dolesień (ZLZ)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowana funkcja wpłynie pozytywnie na różnorodność biologiczną.
ludzie	Tereny lasów oraz obszary dolesień będą wpływać pozytywnie na ludzi.
zwierzęta	Wprowadzenie terenów dolesień wpłynie pozytywnie na zwierzęta, tworząc potencjalne miejsce ich występowania co zwiększy bioróżnorodność obszaru.
rośliny	Przeprowadzenie funkcji terenu będzie miało pozytywny wpływ na szatę roślinną. Teren zostanie uporządkowany, wprowadzone zostaną nowe uporządkowane nasadzenia.
woda	Przeznaczenie terenów nie przewiduje bezpośredniego wykorzystania zasobów wód podziemnych i nie przyczyni się do powstania zagrożenia dla tych wód. Zadrzewienia przyczynią się do zwiększenia retencji wody w glebie.
powietrze	Wyznaczenie nowych terenów lasów i dolesień przyczyni się do oczyszczania powietrza z zanieczyszczeń występujących w sąsiedztwie oraz tłumienia hałasu.
powierzchnia ziemi	Planowane Zalesienie będzie miało pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

krajobraz	Zalesienie będzie miało pozytywny wpływ na krajobraz w wyniku wprowadzenia nowych uporządkowanych nasadzeń.
klimat	Planowane zalesienie będzie miało pozytywny wpływ na klimat.
zasoby naturalne	Planowane zalesienie nie będzie miało wpływu na zasoby naturalne.
zabytki	Planowane funkcje znajdują się poza strefami ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej – nie będą miały wpływu na zabytki.
Dobra materialne	Planowana funkcja nie będzie miała wpływu na dobra materialne. W dłuższej perspektywie możliwe jest pozyskiwanie drewna, grzybów, jagód, co wpłynie korzystnie na dobra materialne mieszkańców.
Natura 2000	Planowane lasy i obszary dolesień wpłyną korzystnie na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab. 4. Obszary o przeważającej zabudowie zagrodowej (RM), Obszary zabudowy inwentarskiej (RI), Obszary zabudowy mieszkaniowej (M), Obszary zabudowy usługowej (U)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowane funkcje w dłuższej perspektywie wpłyną negatywnie na różnorodność biologiczną, z uwagi na zmianę funkcji obszarów.
ludzie	Obszary zawierające zabudowę zagrodową, inwentarską, mieszkaniową i usługową będą wpływać bezpośrednio długoterminowo chwilowo pozytywnie na ludzi w wyniku zaspakajania ich potrzeb oraz negatywnie bezpośrednio i chwilowo w wyniku emisji hałasu i zanieczyszczeń.
zwierzęta	Na obszarach przeznaczonych pod zabudowę zagrodową i inwentarską zostaną stworzone dogodne warunki do chowu i hodowli zwierząt. Na obszarach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie stwierdzono występowania szczególnych gatunków zwierząt. Inwestycje na etapie realizacji oraz eksploatacji będą miały neutralny wpływ na świat zwierząt.
rośliny	Realizacja inwestycji będzie wymagała wycięcia drzew i krzewów w miejscu budowy obiektów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową, inwentarską, mieszkaniową i usługową oraz w miejscach placów i chodników. Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Z jednej strony kolidujące drzewa i krzewy będą usunięte, z drugiej natomiast – teren zostanie uporządkowany, roślinność nieposiadająca wartości przyrodniczej będzie usunięta i wprowadzone zostaną nowe uporządkowane nasadzenia.
woda	Tereny zabudowy zagrodowej, inwentarskiej, mieszkaniowej i usługowej mogą wpływać częściowo negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne w wyniku utwardzenia i zabudowy dużych powierzchni, należy jednak zastosować wszelkie możliwe rozwiązania techniczne by ten wpływ był jak najmniejszy.
powietrze	Oddziaływanie inwestycji w obszarach na środowisko atmosferyczne będzie zróżnicowane ze względu na etap realizacji przedsięwzięcia. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, a na etapie eksploatacji – stały. Mogące pojawić się zanieczyszczenia powietrza będą zależne od rodzaju usług oraz zastosowanej technologii.
powierzchnia ziemi	Prace budowlane obejmować będą między innymi wykonanie wykopów, przemieszczanie dużej ilości mas ziemnych, umieszczanie w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność. Niezwykle istotnym zjawiskiem, jakie wystąpi na skutek wprowadzanych zmian, będzie również trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi i zniszczenie wierzchniej warstwy gleby na

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	terenach, na których prowadzone będą prace budowlane. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające. W czasie eksploatacji tereny nie będą oddziaływać na powierzchnię ziemi.
krajobraz	Projektowane funkcje będą miały wpływ na krajobraz w wyniku wprowadzenia nowych elementów architektonicznych ale nie można jednoznacznie stwierdzić czy będzie to wpływ obojętny czy negatywny.
klimat	Planowane tereny nie będą miały wpływu na klimat.
zasoby naturalne	Planowane funkcje nie będą miały wpływu na zasoby naturalne, a zużycie ich w celach budowlanych będzie znikome.
zabytki	Planowane tereny zagrodowe, inwentarskie, mieszkaniowe i usługowe znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony konserwatorskiej będą miały pozytywny wpływ na zabytki z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących obiektów zabytkowych określonych w studium. Planowane tereny znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony archeologicznej będą miały obojętny lub pozytywny wpływ na zabytki archeologiczne z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących stanowisk archeologicznych określonych w studium. Planowane tereny zagrodowe, inwentarskie, mieszkaniowe i usługowe znajdujące się poza strefami ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Planowane tereny zagrodowe, mieszkaniowe i usługowe będą służyły do zaspokojeniu potrzeb bytowych i mieszkaniowych ludzi i dystrybucji dóbr tak więc będą miały pozytywny wpływ na dobra materialne inwestorów inwestycji jak i usługobiorców.
Natura 2000	Planowane tereny nie będą miały negatywnego wpływu na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab. 5. Obszary aktywności gospodarczej (AG)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowane obszary aktywności gospodarczej, na etapie realizacji wpłyną negatywnie na różnorodność biologiczną, jednak w późniejszym etapie nie będą miały wpływu na nią.
ludzie	Obszary aktywności gospodarczej na etapie realizacji wpłyną negatywnie bezpośrednio i chwilowo na ludzi w wyniku emisji hałasu i zanieczyszczeń. W dłuższej perspektywie będą wpływać bezpośrednio długoterminowo chwilowo pozytywnie na ludzi w wyniku zaspakajania ich potrzeb.
zwierzęta	Na gruntach przeznaczonych pod obszary aktywności gospodarczej nie stwierdzono występowania szczególnych gatunków zwierząt. Obszary na etapie realizacji wpłyną negatywnie na świat zwierząt, natomiast w czasie eksploatacji nie będą miały wpływu na zwierzęta.
rośliny	Realizacja inwestycji będzie wymagała wycięcia drzew i krzewów w miejscu budowy obiektów budowlanych oraz w miejscach placów i chodników. Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Z jednej strony kolidujące drzewa i krzewy będą usunięte, z drugiej natomiast - teren zostanie uporządkowany, roślinność nieposiadająca wartości przyrodniczej będzie usunięta i wprowadzone zostaną nowe nasadzenia.
woda	Obszary aktywności gospodarczej mogą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne w wyniku zanieczyszczeń oraz utwardzenia i zabudowy dużych powierzchni, należy jednak zastosować wszelkie możliwe rozwiązania techniczne by ten wpływ był jak najmniejszy.
powietrze	Oddziaływanie inwestycji na środowisko atmosferyczne będzie zróżnicowane ze względu na etap realizacji przedsięwzięcia. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, a na etapie eksploatacji – stały. Mogące pojawić się zanieczyszczenia powietrza będą zależne od rodzaju prowadzonej działalności oraz zastosowanej technologii. Na etapie projektowania studium

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	trudno określić rodzaj i ilość zanieczyszczeń.
powierzchnia ziemi	Prace budowlane obejmować będą między innymi wykonanie wykopów, przemieszczanie dużej ilości mas ziemnych, umieszczanie w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność. Niezwykle istotnym zjawiskiem, jakie wystąpi na skutek wprowadzanych zmian, będzie również trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi i zniszczenie wierzchniej warstwy gleby na terenach, na których prowadzone będą prace budowlane. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.
krajobraz	Projektowane funkcje będą miały wpływ na krajobraz w wyniku wprowadzenia nowych elementów architektonicznych ale nie można jednoznacznie stwierdzić czy będzie to wpływ obojętny czy negatywny na etapie projektowania studium.
klimat	Planowane funkcje terenów nie będą miały wpływu na klimat.
zasoby naturalne	Planowane obszary aktywności gospodarczej nie będą miały wpływu na zasoby naturalne, a zużycie ich w celach budowlanych będzie znikome.
zabytki	Planowane funkcje znajdują się poza strefami ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej – nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Planowane obszary aktywności gospodarczej będą służyły do produkcji i dystrybucji dóbr materialnych tak więc będą miały pozytywny wpływ na dobra materialne inwestorów inwestycji jak i usługobiorców.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały neutralny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab. 6. Obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych (UT), Obszary ogródków działkowych (ZD)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Stwierdza się pozytywne oddziaływanie terenów zabudowy letniskowej i obszarów ogródków działkowych na różnorodność biologiczną, z uwagi na wprowadzenie nowych gatunków roślin, drzew i krzewów.
ludzie	Tereny będą miały bezpośredni długoterminowy stały pozytywny wpływ na człowieka, w wyniku zaspokojenia jego najważniejszych potrzeb życiowych, zapewnienie miejsca do życia, wypoczynku i rozwoju.
zwierzęta	Powstanie planowanych inwestycji nie będzie w większym stopniu wpływać na zwierzęta, pośrednio pozytywnie wpłynie na zwierzęta towarzyszące człowiekowi, stwarzając im odpowiednie miejsca do życia i dostarczając pokarmu.
rośliny	Powstanie nowych terenów wpłynie korzystnie na rośliny. Wprowadzenie tych funkcji, w późniejszej fazie może prowadzić to do powstania zieleni urządzonej towarzyszącej człowiekowi.
woda	Utwardzenie powierzchni w obrębie planowanych terenów może w niewielkim stopniu spowodować zmianę spływu powierzchniowych wód opadowych, w związku ze stosowaniem nieprzepuszczalnych nawierzchni, utrudniających wsiąkanie wód w głąb podłoża. Oddziaływanie na wody gruntowe związane będzie z ewentualnym zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych na terenie, oraz z zagospodarowaniem ścieków. Wraz z wprowadzeniem nowej zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę.
powietrze	Wzrost liczby budynków spowoduje wzrost liczby źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza. Wielkość emisji będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

powierzchnia ziemi	Powstanie nowych budynków oraz powierzchni utwardzonych będzie miało bezpośredni długoterminowy negatywny wpływ na powierzchnię biologicznie czynną.
krajobraz	W wyniku wprowadzenia tego rodzaju zabudowy krajobraz ulegnie niewielkiemu przekształceniu będzie to jednak krajobraz uporządkowanej zabudowy więc nie będzie oddziaływać negatywnie.
klimat	Tereny zabudowy letniskowej i usług turystycznych oraz obszary ogródków działkowych nie będą oddziaływać na klimat
Zasoby naturalne	Tereny zabudowy letniskowej i usług turystycznych oraz obszary ogródków działkowych nie będą oddziaływać na zasoby naturalne, a zużycie ich do realizacji inwestycji będzie znikome
zabytki	Planowane obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony archeologicznej będą miały obojętny lub pozytywny wpływ na zabytki archeologiczne z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących stanowisk archeologicznych określonych w studium. Planowane obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych oraz obszary ogródków działkowych znajdujące się poza strefami ochrony archeologicznej nie będą miały wpływu na zabytki. Planowane obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych oraz obszary ogródków działkowych znajdujące się poza strefami ochrony konserwatorskiej – nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Tereny będą służyły do zaspokojeniu potrzeb bytowych, rekreacyjnych i mieszkaniowych ludzi i dystrybucji dóbr tak więc będą miały pozytywny wpływ na dobra materialne inwestorów.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały neutralny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab. 7. Obszary oczyszczalni ścieków (IO), Obszary biogazowni (BG)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowane obszary, na etapie realizacji wpłyną negatywnie na różnorodność biologiczną, jednak w późniejszym etapie nie będą miały wpływu na nią.
ludzie	Obszary na etapie realizacji wpłyną negatywnie bezpośrednio i chwilowo na ludzi w wyniku emisji hałasu i zanieczyszczeń. W dłuższej perspektywie będą wpływać bezpośrednio długoterminowo pozytywnie na ludzi w wyniku zaspakajania ich potrzeb bytowych i energetycznych.
zwierzęta	Na gruntach przeznaczonych pod obszary oczyszczalni ścieków i obszary biogazowni nie stwierdzono występowania szczególnych gatunków zwierząt. Obszary na etapie realizacji wpłyną negatywnie na świat zwierząt, natomiast w czasie eksploatacji nie będą miały wpływu na zwierzęta.
rośliny	Realizacja inwestycji będzie wymagała wycięcia drzew i krzewów w miejscu budowy obiektów budowlanych oraz w miejscach placów i chodników. Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Z jednej strony kolidujące drzewa i krzewy będą usunięte, z drugiej natomiast - teren zostanie uporządkowany, roślinność nieposiadająca wartości przyrodniczej będzie usunięta.
woda	Obszary oczyszczalni ścieków wpłyną pozytywnie na wody powierzchniowe i podziemne w wyniku eliminacji zanieczyszczeń. Brak długookresowego wpływu obszarów biogazowni na wody powierzchniowe i podziemne.
powietrze	Oddziaływanie inwestycji na środowisko atmosferyczne będzie zróżnicowane ze względu na etap realizacji przedsięwzięcia. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, a na etapie eksploatacji – stały. Działanie biogazowni przyczyni się do polepszenia stanu powietrza z uwagi na zmniejszenie zapotrzebowania na energię z innych źródeł.
powierzchnia ziemi	Prace budowlane obejmować będą między innymi wykonanie wykopów, przemieszczanie dużej ilości mas ziemnych, umieszczanie w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność. Niezwykle istotnym zjawiskiem, jakie wystąpi na skutek

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	wprowadzanych zmian, będzie również trwale uszczelnienie powierzchni ziemi i zniszczenie wierzchniej warstwy gleby na terenach, na których prowadzone będą prace budowlane. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.
krajobraz	Projektowane funkcje będą miały wpływ na krajobraz w wyniku wprowadzenia nowych elementów architektonicznych ale nie można jednoznacznie stwierdzić czy będzie to wpływ obojętny czy negatywny na etapie projektowania studium.
klimat	Planowane funkcje terenów będą miały pozytywny wpływ na klimat.
zasoby naturalne	Planowane obszary oczyszczalni ścieków i obszary biogazowni nie będą miały wpływu na zasoby naturalne, a zużycie ich w celach budowlanych będzie znikome.
zabytki	Planowane obszary oczyszczalni ścieków i obszary biogazowni znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony archeologicznej będą miały obojętny lub pozytywny wpływ na zabytki archeologiczne z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących stanowisk archeologicznych określonych w studium. Planowane obszary oczyszczalni ścieków i obszary biogazowni znajdujące się poza strefami ochrony archeologicznej nie będą miały wpływu na zabytki. Planowane obszary oczyszczalni ścieków i obszary biogazowni znajdują się poza strefami ochrony konserwatorskiej – nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Planowane obszary nie będą miały wpływu na dobra materialne.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały pozytywny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze, z uwagi na polepszenie stanu powietrza atmosferycznego.

Tab. 8. Obszary urządzeń fotowoltaicznych (FV), Obszary elektrowni wiatrowych (EW)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowane obszary, na etapie realizacji wpłyną negatywnie na różnorodność biologiczną, jednak w późniejszym etapie nie będą miały wpływu na nią.
ludzie	Obszary na etapie realizacji wpłyną negatywnie bezpośrednio i chwilowo na ludzi w wyniku emisji hałasu. W dłuższej perspektywie będą wpływać bezpośrednio długoterminowo pozytywnie na ludzi w wyniku zaspakajania ich potrzeb energetycznych.
zwierzęta	Na gruntach przeznaczonych pod obszary urządzeń fotowoltaicznych i obszary elektrowni wiatrowych nie stwierdzono występowania szczególnych gatunków zwierząt. Obszary na etapie realizacji wpłyną negatywnie na świat zwierząt, natomiast w czasie eksploatacji nie będą miały wpływu na zwierzęta.
rośliny	Realizacja inwestycji będzie wymagała wycięcia drzew i krzewów w miejscu budowy obiektów budowlanych oraz dróg dojazdowych. Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Z jednej strony kolidujące drzewa i krzewy będą usunięte, z drugiej natomiast - teren zostanie uporządkowany oraz roślinność nieposiadająca wartości przyrodniczej będzie usunięta.
woda	Obszary nie wpłyną na wody powierzchniowe i podziemne.
powietrze	Oddziaływanie inwestycji na środowisko atmosferyczne będzie zróżnicowane ze względu na etap realizacji przedsięwzięcia. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, a na etapie eksploatacji – stały. Powstanie obszarów urządzeń fotowoltaicznych i obszarów elektrowni wiatrowych przyczyni się do polepszenia stanu powietrza z uwagi na pozyskiwanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
powierzchnia ziemi	Prace budowlane obejmować będą między innymi wykonanie wykopów, przemieszczanie dużej ilości mas ziemnych, umieszczanie w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych wpływających na właściwości podłoża, w tym na jego przepuszczalność. Niezwykle istotnym zjawiskiem, jakie wystąpi na skutek

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	wprowadzanych zmian, będzie również trwale uszczelnienie powierzchni ziemi i zniszczenie wierzchniej warstwy gleby na terenach, na których prowadzone będą prace budowlane. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie więc powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację obiektów.
krajobraz	Projektowane funkcje będą miały wpływ na krajobraz w wyniku wprowadzenia nowych elementów architektonicznych ale nie można jednoznacznie stwierdzić czy będzie to wpływ obojętny czy negatywny na etapie projektowania studium.
klimat	Planowane funkcje terenów będą miały pozytywny wpływ na klimat, z uwagi na pozyskiwanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
zasoby naturalne	Planowane obszary urządzeń fotowoltaicznych i obszarów elektrowni wiatrowych nie będą miały wpływu na zasoby naturalne, a zużycie ich w celach budowlanych będzie znikome.
zabytki	Planowane obszary urządzeń fotowoltaicznych i obszary elektrowni wiatrowych znajdujące się dodatkowo w strefach ochrony archeologicznej będą miały obojętny lub pozytywny wpływ na zabytki archeologiczne z uwagi na konieczność prowadzenia działań inwestycyjnych według ustaleń dotyczących stanowisk archeologicznych określonych w studium. Planowane obszary urządzeń fotowoltaicznych i obszary elektrowni wiatrowych znajdujące się poza strefami ochrony archeologicznej nie będą miały wpływu na zabytki. Planowane obszary urządzeń fotowoltaicznych i obszary elektrowni wiatrowych znajdują się poza strefami ochrony konserwatorskiej – nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Planowane obszary nie będą miały wpływu na dobra materialne.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały pozytywny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze, z uwagi na polepszenie stanu powietrza atmosferycznego.

Tab. 9. Tereny górnicze (PG), Obszary górnicze (PG)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Planowana inwestycja będzie miała pośredni i bezpośredni krótkotrwały, negatywny wpływ na różnorodność biologiczną roślin i zwierząt w wyniku utraty siedlisk w początkowej fazie eksploatacji jednak w późniejszym czasie nowo powstałe zróżnicowane warunki siedliskowe będą sprzyjały powstawaniu odmiennych grup ekologicznych flory i fauny.
ludzie	Inwestycja będzie wpływać pozytywnie na ludzi poprzez dostarczanie im surowców z wyrobisk. Inwestycja może stanowić zagrożenie dla życia ludzi którzy będą wykorzystywać zalewiska powyrobiskowe jako kąpieliska.
zwierzęta	W początkowej fazie eksploatacji inwestycja wpłynie negatywnie na zwierzęta zwłaszcza na większe ssaki, przez pracujący sprzęt emitujący hałas i zajęcie ich siedlisk. W późniejszym czasie gdy zmieni się ukształtowanie ziemi, powstaną różnego rodzaju zagłębienia, oczka wodne itp. zwierząt na tym terenie przybędzie i to znacznie. Tereny tego rodzaju w typowym rolniczym krajobrazie gminy będą bardzo cennym miejscem do rozmnażania się wielu gatunków płazów i gadów w tym objętych ochroną. Jeśli powstałe zalewiska będą miały odpowiednią głębokość mogą stać się siedliskiem dla ryb. Wyrobiska są również częstym miejscem zasiedlanym przez lisy i inne drobne ssaki.
rośliny	Realizacja inwestycji będzie wymagała wycięcia drzew i krzewów. Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Z jednej strony kolidujące drzewa i krzewy będą usunięte, z drugiej natomiast nie będzie to wielka strata dla środowiska w porównaniu z korzyściami jakie powstaną w kolejnych etapach eksploatacji tych surowców.
woda	Inwestycja może wpłynąć negatywnie na stosunki wodne na obszarze. Może zmienić poziom wód gruntowych, powodować osuszenie się przylegających terenów rolniczych. Ale może również mieć pozytywne oddziaływanie przez stanie się zbiornikiem retencyjnym chroniącym uprawy i przyległe zabudowania przed zalewaniem. Praca urządzeń technicznych (koparek, ładowarek, pojazdów ciężarowych) stwarza potencjalne zagrożenie zanieczyszczeniem środowiska gruntowo- wodnego w sytuacjach awaryjnych.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

powietrze	Oddziaływanie inwestycji na środowisko atmosferyczne będzie zróżnicowane ze względu na stopień realizacji przedsięwzięcia. Ze względu na małą ilość pracującego sprzętu przy wydobyciu złoża oddziaływanie poprzez hałas i spaliny będzie bardzo małe, wraz z zwiększającym się natężeniem wydobycia surowców poziom wpływu na powietrze będzie zwrastał.
powierzchnia ziemi	Inwestycja wpłynie znacząco na powierzchnie ziemi gdyż drastycznie zmieni jej kształt lecz ze względu na wystąpienie tej zmiany w monotonnym krajobrazie będzie to zmiana pozytywna.
krajobraz	Zmiany wywołane początkową fazą eksploatacji złoża, w tym powstanie wyrobisk, hałdowanie nadkładu, składowanie kruszywa ocenić należy jako niekorzystny wpływ na krajobraz. Jednak później w wyniku sukcesji teren ten będzie pozytywnym aspektem w krajobrazie
klimat	Planowane obszary nie będą miały wpływu na klimat.
zasoby naturalne	Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców wpłyną bezpośrednio długoterwale negatywnie na nieodnawialne zasoby naturalne poprzez ich eksploatację.
zabytki	Planowane funkcje znajdują się poza strefami ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej – nie będą miały wpływu na zabytki.
dobra materialne	Zyski czerpane z eksploatacji surowców mogą wpływać pozytywnie na dobra materialne. Surowce naturalne służą do produkcji dóbr materialnych przez co same w sobie oddziałują na nie pozytywnie.
Natura 2000	Planowane tereny będą miały neutralny wpływ na obszary Natura 2000 położone w granicach gminy Podedwórze.

Tab.10 Tereny cmentarzy (C)

Komponent środowiska	Sposób i rodzaj oddziaływania
różnorodność biologiczna	Projektowana funkcja będzie miała neutralny wpływ na różnorodność biologiczną, z uwagi na uporządkowanie już istniejących funkcji występujących na projektowanym obszarze oraz zagospodarowanie.
ludzie	Tereny cmentarza czynnego będą wpływać bezpośrednio długoterminowo chwilowo pozytywnie na ludzi w wyniku zaspakajania ich potrzeb oraz negatywnie bezpośrednio i chwilowo w wyniku emisji hałasu i zanieczyszczeń.
zwierzęta	Na obszarach przeznaczonych pod tereny cmentarza czynnego nie stwierdzono występowania szczególnych gatunków zwierząt. Inwestycje na etapie realizacji oraz eksploatacji będą miały neutralny wpływ na świat zwierząt.
rośliny	Przeprowadzenie inwestycji będzie miało mieszany wpływ na szatę roślinną. Teren zostanie uporządkowany, roślinność nieposiadająca wartości przyrodniczej będzie usunięta i wprowadzone zostaną nowe uporządkowane nasadzenia.
woda	Tereny cmentarza czynnego mogą wpływać negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne w związku charakteru przeznaczenia terenu. Wokół obszaru została wydzielona strefa ochronna w której obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz budynków i obiektów przeznaczonych do produkcji lub przechowywania żywności oraz zakaz lokalizacji przewodów sieci wodociągowej i ujęć wody.
powietrze	Nie przewiduje się trwałych negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu
powierzchnia ziemi	Tereny cmentarza czynnego mogą wpływać bezpośrednio długoterminowo chwilowo negatywnie na

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

	powierzchnię ziemi w związku z charakterem przeznaczenia terenu.
krajobraz	Nie przewiduje się trwałych negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu.
klimat	Nie przewiduje się trwałych negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu
Zasoby naturalne	Nie przewiduje się trwałych negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu
zabytki	Planowane tereny będą miały pozytywny wpływ na zabytki. W studium uwzględniono zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych.
dobra materialne	Nie przewiduje się trwałych negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu
Natura 2000	Planowane tereny będą miały neutralny wpływ na obszary Natura 2000.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, iż projektowane w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze funkcje terenów będą miały w większości obojętne oddziaływanie. Planowane przeznaczenie obszarów pod tereny rolne III klasa oraz IV, V i VI klasa (R), doliny rzeczne, łąki, pastwiska (RZ), tereny wód powierzchniowych – projektowane (WP), lasy (LS) oraz obszary dolesień (ZLZ) będzie miało **pozytywne oddziaływanie** na poszczególne komponenty środowiska. Wyznaczenie obszarów aktywności gospodarczej (AG) spowoduje **uciaźliwe oddziaływanie** na niektóre komponenty środowiska. Wyznaczenie nowych obszarów o przeważającej zabudowie zagrodowej (RM), obszarów zabudowy inwentarskiej (RI), obszarów zabudowy mieszkaniowej (M), obszarów zabudowy usługowej (U), obszarów zabudowy lotniskowej i usług turystycznych (UT), obszarów ogródków działkowych (ZD) oraz obszarów oczyszczalni ścieków (IO), obszarów biogazowni (BG), terenów górniczych (PG), obszarów górniczych (PG) i terenów cmentarzy (C) na obszarze gminy Podedwórze będzie miało **obojętne oddziaływanie** na poszczególne komponenty środowiska. Wyznaczenie tych terenów i obszarów jest działaniem niezbędnym dla rozwoju gminy i polepszenie komfortu życia mieszkańców. Wyznaczenie obszarów urządzeń fotowoltaicznych (FV) oraz obszarów elektrowni wiatrowych (EW) przyczyni się do polepszenia stanu środowiska przyrodniczego gminy, poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i również będzie miało **obojętne oddziaływanie** na poszczególne komponenty środowiska

W projekcie zmiany studium zawarto szereg ustaleń mających na celu zapobieganie

i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem projektowanego dokumentu. Wprowadzone rozwiązania ograniczają negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, zostały dostosowane do planowanych funkcji i potrzeb wynikających z uwarunkowań ekofizjograficznych. Na etapie sporządzania projektu zmiany studium rozpatrzono różne warianty rozwiązań, podjęcie ostatecznej decyzji poprzedzone było wnikliwymi analizami, wszystkie rozważane koncepcje rozwiązań urbanistycznych nie różniły się znacząco pod względem oddziaływania na środowisko.

Najważniejszymi ustaleniami ograniczającymi negatywne oddziaływania na środowisko są wymienione poniżej ustalenia:

„Na całym obszarze gminy wprowadza się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem systemów infrastruktury technicznej oraz uzbrojenia terenu, a także z wyłączeniem przedsięwzięć służących gospodarce wodnej i ochronie przyrody.”

„Dodatkowo wprowadza się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko (z wyłączeniem systemów infrastruktury technicznej oraz uzbrojenia terenu, a także z wyłączeniem przedsięwzięć służących gospodarce wodnej i ochronie przyrody) na terenach i obszarach:

- obszary dolin rzecznych, łąk i pastwisk, oznaczone wyróżnikiem „RZ”,
 - obszary ogródków działkowych, oznaczone wyróżnikiem „ZD”,
 - tereny wód powierzchniowych – projektowane, oznaczone wyróżnikiem „WP”
- (...)
- obszary o przeważającej zabudowie zagrodowej, oznaczone wyróżnikiem „RM”,
 - obszary zabudowy mieszkaniowej, oznaczone wyróżnikiem „M”,
 - obszary zabudowy usługowej, oznaczone wyróżnikiem „U”,
 - tereny zieleni parkowej, oznaczone wyróżnikiem „ZP”.”

Na obszarze gminy w studium nie wyznacza się obszarów i nie dopuszcza się lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W trakcie sporządzania projektu zmiany studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

V. Wnioski końcowe

1. Projektowane tereny rolne III klasa oraz IV, V i VI klasa (R), doliny rzeczne, łąki, pastwiska (RZ), tereny wód powierzchniowych – projektowane (WP), lasy (LS) oraz obszary dolesień (ZLZ) będą miały pozytywny wpływ na środowisko.
2. Projektowane obszary o przeważającej zabudowie zagrodowej (RM), obszary zabudowy inwentarskiej (RI), obszary zabudowy mieszkaniowej (M), obszary zabudowy usługowej (U), obszary zabudowy letniskowej i usług turystycznych (UT), obszary ogródków działkowych (ZD), obszary oczyszczalni ścieków (IO), obszary biogazowni (BG), terenów górniczych (PG), obszarów górniczych (PG), terenów cementarzy (C), obszary urządzeń fotowoltaicznych (FV) oraz obszary elektrowni wiatrowych (EW) będą miały obojętny wpływ na środowisko.
3. Projektowane obszary aktywności gospodarczej (AG) będą miały uciążliwy wpływ na środowisko, jednak ten wpływ jest możliwy do przewidzenia i kontrolowania.
4. Projektowane tereny nie będą miały uciążliwego wpływu na obszary Natura 2000 ze względu na charakter terenów.
5. Realizacja zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest niezbędna do rozwoju gminy Podedwórze.
6. Projektowane tereny i obszary nie będą miały oddziaływania transgranicznego.
7. Projektowane tereny i obszary nie będą znacząco wpływać na obszary objęte ochroną przyrody.
8. Projektowane tereny i obszary nie będą wpływać wcale, ewentualnie będą wpływać pozytywnie na zabytki.
9. Projektowane tereny i obszary nie będą wpływać wcale, ewentualnie będą wpływać obojętnie lub pozytywnie na stanowiska archeologiczne.
10. Proponowane zapisy są zgodne z polityką ekologiczną państwa oraz Unii Europejskiej.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE

11. Projektowane funkcje przyczynią się do uporządkowanego rozwoju gminy poprzez lokalizację terenów o danej funkcji w bezpośrednim sąsiedztwie stref, w których ta funkcja już istnieje.
12. Proponowane tereny będą miały pozytywny wpływ na strefę społeczno - gospodarczą gminy Podedwórze.
13. Proponowane tereny nie zaburzają Przyrodniczego Systemu Gminy Podedwórze.
14. W projekcie zmiany studium zawarto wiele ustaleń mających na celu utrzymanie i poprawę jakości środowiska przyrodniczego gminy Podedwórze przy realizacji jego założeń w tym zakazy i ograniczenia dotyczące lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko.
15. Na obszarze gminy w studium nie wyznacza się obszarów i nie dopuszcza się lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
16. Ustalenia zmiany studium nie wprowadzają funkcji kolizyjnych w stosunku do już istniejących.

VI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Zgodnie z nowymi uregulowaniami dotyczącymi udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została sporządzona Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze.

Celem prognozy było określenie wpływu realizacji projektu zmiany studium na środowisko.

Choć trudne było prognozowanie skutków wpływu ustaleń zmiany studium na środowisko z uwagi na różne czynniki jak i brak jednoznacznych metod analitycznych, przy sporządzaniu prognozy posłużono się metodą analogii funkcji. Z metody tej wynika możliwość określenia wpływu ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko dla funkcji pokrewnych o zbliżonym charakterze, bez względu na to, w jakim okresie będą realizowane.

W granicach opracowania nie stwierdzono znacznych problemów związanych z ochroną środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, stwierdzono również, że projektowana zmiana studium nie będzie oddziaływać na formy prawne ochrony przyrody.

W celu dokładnej oceny oddziaływania na środowisko projektowanej zmiany studium, dokonano analizy istniejącego stanu środowiska naturalnego, która pozwoliła poznać m.in. położenie administracyjne i geograficzne gminy, rzeźbę terenu i budowę geologiczną oraz florę i faunę.

Projektując zmianę studium i ustalając wytyczne, oparto się o cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Zgodnie z ideą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, realizacja wyżej wymienionych celów będzie możliwa na szczeblu gminnym.

Projektowane funkcje, z uwagi na wielkość oddziaływania, jak i odległość do granic państwa, nie będą miały oddziaływania transgranicznego.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEDWÓRZE**

Dokonano szczegółowej analizy i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań zmiany studium, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz obszary Natura 2000 z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy, której rezultat został przedstawiony szczegółowo w opracowanym dokumencie.

W projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze zawarto szereg ustaleń mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań. W wyniku poszczególnych analiz opracowano wnioski końcowe do niniejszej prognozy.

Spis załączników:

- 1) Załącznik graficzny do prognozy oddziaływania na środowisko zmiany uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- 2) Oświadczenie autora prognozy.

Biała Podlaska, dnia 24.04.2023 r.

Katarzyna Sokulska
ul. Lubelska 104
21-532 Łomazy

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm).

Oświadczam, iż jako autor, sporządzający „Prognozę oddziaływania na środowisko zmiany uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podedwórze, **spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm).**

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Sokulska
URBANISTA
inż. Katarzyna Sokulska
dyplom nr 22415 w zakresie
gospodarki przestrzennej